

Fogyasztóvédő Alapítvány
Heti sajtószemle
2013. 23. hét

Tovább nyílik a bérolló

SZEPTEMBERBEN A KORMÁNY januárig visszamenőleg megemeli az egészségügyi munkavállalók bérét. Harmincmilliárd forintnyi plusz keretet szánnak a külföldre készülődők itthon tartására.

Tavaly kifejezetten ezért emelték meg az alkohol és a dohánytermékek jövedéki adóját, hogy az 51 milliárd forintra tervezett többletbevételt az egészségügyre fordíthassák. Egy kormányzati előterjesztés azonban csak 23,6 milliárdot szánna bérfelzárkózásra, s 6,1 milliárdból a háziorvosi és védőnői szolgálatokat finanszíroznák.

- A béremelési keretből az általános orvosok és rezidensek havi bruttó 10 ezer, a szakorvosok bruttó 40 ezer forintot kapnak. Az egyéb felsőfokú végzettséggel rendelkező egészségügyi szakemberek - pszichológusok, logopédusok, vegyészek, biológusok - alapbére ugyancsak havi bruttó 10 ezerrel emelkedik. A legnagyobb, havi bruttó 75 820 forintos béremelésnek a klinikai gyógyszerészek örülhetnek. A szakdolgozók közül a diplomások bruttó 35-41 ezer, a középfokú végzettségűek bruttó tízezer forinttal többet vihetnek haza - tájékoztatott dr. Szócska Miklós, az egészségügyért felelős államtitkár. A kórházi vezetők szerint minden egyes forintnak örülni kell. Dr. Rácz Jenő, a Magyar Kórházszövetség leköszönő elnöke szerint amikor folyamatosan zárolják a kereteket, jó, hogy az ágazatnak jut 30 milliárd. Az érdekvédelemben dolgozók is örülnek a többletnek, azonban nem értik; ha már költ és ad a kormány, miért nem a dolgozók javaslatai szerint osztja el a pénzeket? Dr. Weltner János, a Semmelweis Egyetem közalkalmazotti tanácsa elnöke szerint az érintettek másfajta és teljesen logikus emelési javaslatot adtak, ezzel szemben a kormány a saját hatáskörében döntött:

- Egyértelműen az egy szakvizsgás, fiatal orvosok a kedvezményezettek, ami érthető, hiszen őket kell leginkább itthon tartani és szinte biztosan elesnek a hálapénzektől. A szakdolgozók esetében is a diplomások, illetve a fiatalok jártak a legjobban. Ám a szakmai javaslatok ellenére a juttatás nem az alapbérbe épül be, ami egyértelműen hátrányos azoknak, akik több műszakban dolgozzák agyon magukat. Kiszámoltuk: ha az alapbérbe épül a többlet, akkor átlagosan a felét kapta volna mindenki, viszont több jutott volna oda, ahol valóban a legnagyobb a hajtás, mondjuk a három műszakban dolgozó, sok-sok ügyeletet vállaló nővérnek, mőtősnek. Ma ugyanis a „rendes” munkaidőn kívüli munkaóráért fizetett ügyeleti díjat, pótlékot az alapbér alapján számolják - tette hozzá az elnök.

Dénes Tamás, a rezidensszövetség új vezetője örömmel fogadta a bejelentést, viszont azt mondta; a bérrendezésnek el kell jutnia oda, hogy az orvosoknak ne érje meg elfogadni a hálapénzt. A szakemberhiány megszüntetése egyébként a szövetség szerint két pilléren nyugszik: egyik a biztos megélhetés, a másik a szakmai fejlődés garantálása.

A műszaki-gazdasági területen dolgozók - adminisztrátorok, karbantartók, informatikusok, munkaügyisek viszont az idén is kimaradnak a fizetésemelésből, holott az Egészségügyi Gazdasági Vezetők Egyesülete szerint legalább 10%-kal kellene megemelni a fizetésüket ahhoz, hogy ne fokozódjék a szakemberhiány e területen is - ugyanis hamarosan már a minimálisan szükséges számú gazdasági-műszaki szakember sem lesz a kórházakban.

Kun J. Viktória

(Szabad Föld, 2013. május 31., péntek, 29. oldal)

Halászlé és eper

Szentesi Zöldi László főszerkesztő-helyettes

Arany T. János a Délmagyarországban a halászlé ürügyén gasztronómust, szakácsot, étteremvezetőt kérdezett arról, hogy vésszen elmaradunk-e a világtól, vagy nálunk, magyaroknál parádésabban nem főz senki. Nem meglepő, hogy Molnár B. Tamás, aki egyet és mást tett már a szemek felnyitogatásáért ebben a hazában, így nyilatkozott: „Amit a legtöbb helyen - Szegeden és másutt is - halászléként árulnak, az egy tiszta, egyszerű, karizmatikus étel megcsúfolása. „...Sokszor beleturmixolnak nem odavaló halrészeket, a végeredmény üledékes és uszadékos, iszapos ízű. Halászleveinkben megjelentek olyan elemek, mint a Vietnamban tenyésztett pangáziusz, az ételízesítő vagy a pörköltalap... Éttermeink jó részét ma rosszul képzett szakemberek vezetik... Fontos lenne egy jó alapképzés Magyarországon, és ugyanilyen fontos, hogy legyenek olyan éttermek, amelyekben színvonalas éttermi gyakorlatot lehet elsajátítani. Nálunk ma legfeljebb talán ötven ilyen étterem van.” Frank Sándor szegedi mesterszakács és halászcárdá-tulajdonos másként látja a dolgokat. „Azt kell és azt érdemes főzni, amit el tudunk adni... Az óriásbográcsban főzött szegedi halászléből több ezer adagot adunk el minden évben. Ha valóban ehetetlen lenne, nem vennék meg. Mi nem hajtunk be a halászcárdába senkit kancsikával, bejönnek a vendégek maguktól... Vegyél egy doboz olasz vagy spanyol földiepret, kóstold meg, aztán menj ki a Sándorfalvi út szélére, egyél abból is. Hasonlítsd össze. A spanyolt, olaszt ki fogod köpni.” Hogy a hazai vendéglők jelentős többségében elmaradt a rendszerváltás, abban a „miénk a legjobb földieper, ilyen a világon nincs” attitűd főszerepet játszik. A beszűkült Kádár- kori étkezési kultúrára jellemző az effajta öntömjenézés. Tény, hogy a keletnémet generálszósához képest a magyar tömegétkeztetés csillagos ötöst ért - de mikor is? 1963- ban, amikor az emberek jelentős része nem utazhatott a nyugati világba, és ha mégis, akkor sem ült be a vendéglőbe, gasztronómiai összehasonlításokra pedig végképp nem vállalkozhatott. Ma már teljesen más a helyzet. 2013-ban azt sugallni, hogy a nagyvilág zöldség- és gyümölcskultúrája velünk kezdődik és ér véget - szánsalmas provincializmus. Kisebbségi érzésünk kompenzálása, a külvilág teljes kizárása egy-egy ilyen mondat, annak a vak hite, hogy a magyar epernél, bornál, húsnál stb. nincs jobb a világon. Pedig mindennél van jobb... Aki nyitott szemmel jár a világban, ezt könnyen belátja. Inkább elleshetnénk a fortélyokat, új módszereket, egészséges önbizalommal fejleszthetnénk, ami a miénk. Nemzeti bezárkózás és korszerű hazafiság - a dal a régi. Mert vegyük például, hogy a legtöbb helyen hogyan készítik a halászlét. Először is nagy mennyiségben alaplevet készítenek mindenféle risszrossz halból, olyanokból is, amelyek soha nem láttak magyar édesvizet. Szóval, elkészítik az alaplevet, majd lefagyasztyják tonnaszám, s amikor jön a szezon és a sok ezer kedves vendég, felengedik a mikróban, vegetával és halászléköckával felturbózzák, rádobják a nagyüzemi paprikát, a lényeg hogy olcsó legyen, majd belefőzik a halszeleteket. Leginkább pontyot, olykor harcsát. És ha hozzáteszem, hogy a szürke harcsát a legtöbb helyen afrikaival helyettesítik, de ezt a tényt rendszerint nem tüntetik fel az étlapon, akkor már a fogyasztóvédelem mezejére tévedünk - ha ebben az országban érdekelne bárkit is egy-egy „nemzeti étel” hitelessége... Mindeközben tiszai és dunai halászlét kizárólag friss halból, kiváló minőségű fűszerpaprikából, egy lélegzettel szabadna készíteni. A hagyományos halászlét (régőbbi szóval halpaprikást vagy paprikás halat) képtelenség korrekt módon több száz, ezres tömegeknek megfőzni. Illetve lehet - de annak semmi köze ahhoz a paprikás halleveshez, amelyet hosszú időn át fogyasztottak eleink. Normális esetben napokkal előre meg kellene rendelni, odaszólni a vendéglőbe, hogy éppen érkezésünkre készüljön el, garantáltan élő halból, odafigyeléssel. Jó hír, hogy léteznek ilyen halászcárdák, igaz, csak titkos sűgás alapján terjed a hírük, mert senki sem akarja, hogy a vendégek növekedésével felhíguljon a színvonal. Ez tehát a jó vendéglátás, és teljesen mindegy, hogy gyufatésztyával vagy passzírozva készül az a halászlé (ezért is is értelmetlen a Baja-Szeged-vita, az okoskodó amatőrök körében divatos szembeállítás), nem ez a lényeg, hanem az, hogy a minőségi, autentikus halászléfőzés mégsem tömegjelenet. Frank Sándornak igaza lehet, amikor azt nyilatkozta, hogy „bejönnek a vendégek maguktól”. Persze, hogy bemennek: semmi összehasonlítási alapjuk nincs, azt kérik, amit

megszoktak, egy életen át a menzakultúra elkopott ízeit keresik, nem fogékonyak semmi újra, és valami rosszul értelmezett patriotizmus miatt kiütést kapnak a külföldről honosított dolgoktól - mintha a magyar étkezéstörténet nem kölcsönhatások sorozata volna... Panaszkodnak, hogy a minőség sokba kerül, de a McDonald's-ba hordják a pénzt, miközben a legjobb budapesti vendéglőkben már fejenként kétezer forintért ebédmenüt rendelhetnének. De nem: a műanyag kajákért semmi pénz nem drága, és az ócska, mikrózott készételek is öröklétre ítéltettek. Ők tényleg elhiszik, hogy a kiváló minőségű magyar földieper és a Kelet- Európára ömlesztett ócska nyugati áru között csak a nagy semmi ásítózik. Álmukban sem gondolják, hogy a magára valamit adó osztrák, német, brit, francia, olasz polgár miből, mennyiért és milyen színvonalon fogyaszt epret, húst, sajtot. Jobban odafigyelhetnének másokra, és illő szerénységgel gasztronómiai önvizsgálatot kellene tartanunk. Egyáltalán nem vagyunk olyan különlegesek és egyedülállók, amint azt magunkról hisszük.

(Magyar Hírlap, 2013. június 3., hétfő, 7. oldal)

A hitelek fele már problémás

Portfóliók A lakossági hitelek több mint fele már nem problémamentes - derül ki a pénzügyi felügyelet legfrissebb fogyasztóvédelmi kockázati jelentéséből. A hitelek iránti kereslet alacsony, aminek oka a túlzott eladósodás, a romló jövedelmi helyzet és a bankok iránti bizalmatlanság. A hűség és az interneten bankoló ügyfelek magasabb betétkamatokat kaphatnak a hitelintézetektől, amelyek a tranzakciós illeték miatt több szolgáltatásukat drágították.

A lakossági hitelek között egyre többel vannak problémák, az új hitelekre pedig nincs kereslet. A betéteknél a lojális ügyfeleket jutalmazza magasabb kamattal a bankok, illetve azokat, akik az interneten intézik az ügyeiket.

Herman Bernadett

A lakossági hitelezést érintő jogszabályok az elmúlt időszakban a nehéz helyzetbe került devizahitelesek megsegítésére, valamint az otthonvédelemre irányultak - írja a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) legfrissebb fogyasztói kockázati jelentésében. A felügyelet szerint ebből a szempontból jelentős lépés volt, hogy az Országgyűlés meghosszabbította az árfolyamgátba való belépés lehetőségét, és az is, hogy törvénymódosításoknak köszönhetően a Nemzeti Eszközkezelő programjába a korábbinál többen tudnak bekerülni. A nem teljesítő, vagyis 90 napon túl késedelmes hitelek aránya a tavalyi év második felében szinten maradt, a nem problémamentesnek számító kölcsönök - ebbe minden olyan hitel beletartozik, amelynél késedelem van, vagy pedig át kellett strukturálni - aránya viszont meghaladja a teljes lakossági hitelportfóliókon belül már az 50 százalékot is. A felügyelet kiemeli: nem csak a jelzálog fedezetű kölcsönökkel vannak gondok, a fedezet nélküli hiteleken belül is magas a problémás kölcsönök aránya. A lakossági hitelkereslet alacsony szinten stagnál, ennek egyik oka a jelentős eladósodottság, sokan a meglévő törlesztési terhek miatt nem tudnak vagy akarnak újabb kölcsönt felvenni. A másik tényező, ami hátráltatja a hitelezést, az alacsony fogyasztói bizalom, és szerepet játszik benne a háztartások jövedelmi pozíciójának romlása is. A kínálati oldal nem ennyire sötét, a PSZÁF szerint az idén enyhe növekedés várható, maguk a bankok elsősorban a fogyasztási hitelek szegmensében növelnék a kínálatot, a lakáscélú hitelek piacán főleg az állami támogatások miatt remélnék keresletélénkülést. A hitelek árazását nézve a jelzálog fedezetű konstrukciók kamatelőnye szembevetve: a lakáscélú hiteleknél valamivel 10 százalék fölött vannak a kamatok, miközben a fedezetlen fogyasztási hitelek kamata továbbra is 25 százalékhoz konvergál, a gépjárműhiteleké pedig az utóbbi időszakban 20 százalék körül alakult, igaz, az utóbbi negyedévben jelentősen csökkenni kezdett. A lakossági megtakarításokért továbbra is komoly verseny folyik az állam és az egyes pénzügyi szektorok között. A megtakarítások között továbbra is szignifikáns súlyt képviselnek az egyszerű, rövid távú betétek, de a nem részvény értékpapírokban elhelyezett

befektetések állománya is 25 százalékkal nőtt tavaly. A hitelintézetek gyakran jutalmazták a meglévő jó ügyfeleket kedvezményes kamatú megtakarítási termékekkel, és sok olyan kedvezményes ajánlat is megjelent, amelyet kizárólag az internetes banki csatornákon érhetnek el a kliensek. Ennek oka lehet az egyéb csatornák szűkítése, az elmúlt három évben ugyanis 8 százalékkal esett vissza például a bankfiókok száma.

(Világgazdaság, 2013. június 3., hétfő, 1+9. oldal)

Gondok a közvetítőknél

A biztosítási piacon is kiemelt kockázat a félreértékesítés veszélye, amelynek oka sokszor az, hogy a közvetítők sok esetben az ügyfél számára legelőnyösebb termék helyett a nekik magasabb jutalékot biztosító konstrukciót próbálják eladni. Fogyasztóvédelmi szempontból az is aggályos, hogy a közvetítők igénybe vétele miatt nagymértékben megdrágulnak a biztosítások. Tavaly az életbiztosításoknál a költségek 60 százalékát a jutalékok adták, a unit linked termékeknel 63-68 százalék között volt ez az arány. A PSZÁF a probléma orvoslására azt javasolja, hogy a jövőben csepegtessék a jutalékot, vagyis a futamidő során elnyújtva jusson hozzá a közvetítő.

(Világgazdaság, 2013. június 3., hétfő, 9. oldal)

Pertársaság a megoldás?

Igaz ugyan, hogy a Gazdasági Versenyhivatal nemrégiben 50 millió forintra bírságolta a Providentet azért, mert nem tájékoztatta megfelelően az ügyfeleit egy pénzvisszafizetést ígérő kampányában, de hiába a döntés, csak emiatt az adósok nem kapják meg a nekik járó összegeket. A versenyhivatal nem indít közérdekű pert a károsultak érdekében. A szakemberek szerint az adósoknak pertársaságot kellene alapítaniuk.

Pertársaság alapítása lehet a megoldás azon Provident-ügyfeleknek, akik a cég akciós ígérete ellenére sem kapták vissza az utolsó törlesztőrészletüket. A társaság azzal az indokkal tartotta vissza a pénzt, hogy az utolsó egykét részlet elengedésére azok az ügyfelek jogosultak, akik rendszeren törlesztették a hitelüket. A Provident álláspontja szerint viszont azok, akik akár néhány forinttal is többet adtak az ügyintézőnek, nem a szabályok szerint fizették vissza a kölcsönt, hiszen előtörlesztettek, így nekik nem jár vissza a részletekből. Mint azt a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) nemrégiben megállapította, a Provident az ügyfeleit egyáltalán nem figyelmeztette arra, hogy az akcióból való kizárással járhat akár az is, ha a 3950 forintos részlet befizetésekor nem kérték vissza az 50 forintot. Sőt, a társaság nem ismeri el azt, hogy jogsértést követett volna el, meggyőződésük, hogy a vállalat szabályszerűen, a törvényi kötelezettségeknek és a fogyasztóvédelmi elvárásoknak megfelelően járt el. Korábbi közleményükben az áll, hogy megvizsgálják a jogorvoslat lehetőségét a GVH határozatával szemben, ám lapunk információi szerint egyelőre nem támadták meg a versenyhivatal döntését.

A lapunknak nyilatkozó szakértők egy része szerint az lenne a legjobb megoldás az adósoknak, ha a GVH közérdekű érdekvédelemesítési eljárást indítana annak érdekében, hogy a Provident visszaadja az ügyfeleinek járó pénzt. Gondolovics Katalin, a versenyhivatal szóvivője a felvetés kapcsán lapunknak elmondta: a GVH megállapította a jogsértést, ám közérdekű pert nem indít. A hivatal határozatát azonban a magánperekben az adósok felhasználhatják a Provident ellen.

A kérdés az, hogy az esetek nagy részében néhány ezer forintra rúgó elmaradásokért vállalják-e az ügyfelek a pereskedéssel járó kellemetlenséget. Valószínűleg nem, ezért a szakértők szerint szerencsésebb, ha az adósok pertársaságba tömörülnek, és csoportosan lépnek fel a társaság ellen a

követelésükkel. A társaságnak azonban hátránya is van. Igaz ugyan, hogy a költségek megoszlanak a csoport tagjai között, ám az eljárás épp a felperesek nagy száma miatt igencsak vonatott lehet.

A társaság a jogsértéseket 2010. március 10. és 2012. április 30. között követte el, vagyis ekkor hirdette meg azokat az akcióit, amelyek részleteiről nem tájékoztatta az ügyfeleit. Mint arról lapunkban már olvashattak, a Provident 2010-ben és 2012-ben megkapta a Kiválóság az ügyfélkiszolgálásban díjat.

(Magyar Nemzet, 2013. június 4., kedd, 11. oldal)

Rezsicsökkentés elbocsátásokkal

Három hullámban várható még lakossági rezsicsökkentés idén. Hatására az EDF DÉMÁSZ álláshelyeket szüntet meg, a GDF SUEZ-t megbírságoták.

CSONGRÁD MEGYE DOMBAI TÜNDE ,

- A gázon és a villanyszámlán látom, hogy csökkentették, a gázt 10 ezer forintos havi átalányban fizetem egész évben, a villany 5000-en felül volt, most alatta marad - számoltunk együtt egy vásárhelyi asszonnyal a szegedi nagy áruház passzázssorán. Úgy véli, a kéményseprés és a szemétszállítás árcsökkentése csak bevetés. Társasházuk könyvelését intézi, abból látja, hogy az előző évekhez képest emelte a szolgáltató a szemétszállítás tarifáját, tehát ha az nyáron csökkenni fog, akkor sem járnak jobban. A kéményseprését kifizette a lakóközösségük egész évre, abban nem tapasztalnak változást, esetleg jövőre, bár a törvény annak a szolgáltatásnak közben emelte a díját. Egy algyői asszony családi házuk rezsijéről azt mondta, nem érzi, hogy több maradna a pénztárcájában. Utánagondolt: lehet, hogy többet fűtöttek és világítottak. Egy szegedi anyuka csak legyintett: a 10 százalékos rezsicsökkentés egyenlő a nullával, ha közben a tej, kenyér, sajt, felvágott és minden más ára hétről hétre nő. Egy békésszentandrás nagypapa szerint náluk a gázsámlán érződhetne a csökkentés, de már rég nem kazánnal fűtenek otthon, hanem kandallóval.

A tervezetek sűrűjében alig látni, milyen rezsicsökkentés volt eddig, és milyen várható. Nap mint nap jelentenek be az illetékesek újabb terveket. Januártól az áram, a gáz és a távhő díja mérséklődött. Nyáron várható a rezsicsökkentés újabb hulláma. A bejelentések alapján júniustól várhatóan a palackos és tartályos gáz árát szállítják lejjebb, júliustól pedig a kéményseprésért, a vízért, a csatornáért, a szippantásért és a hulladékszállításért kell kevesebbet fizetniük alakosoknak.

Október 15-étől lehet újabb rezsicsökkentésre számítani. Németh Szilárd, a felelős fideszes munkacsoport vezetője azt nyilatkozta a Magyar Nemzetnek, hogy Orbán Viktor miniszterelnök kifejezett kérése volt, hogy még a fűtési szezon előtt csökkenjen a gáz, a távhő és a villany ára. Németh Lászlóné nemzeti fejlesztési miniszter azt mondta, azt is vizsgálják, miként lehet továbblépni. A tárcavezető szerint akár 30 százalékos árcsökkentésre elegendő tartalékok is vannak a rendszerben. A kormányfő Brüsszelben újságíróknak már úgy fogalmazott: állami eszközökkel csökkenteni fogják a vállalkozások által használt energia árát is. A szaktárca másnap közölte, a kormány részletes tájékoztatást a vonatkozó döntések meghozatalát követően fog adni.

Következmények.

Két hullámban 198 álláshelyet szüntet meg az EDF DÉMÁSZ - adtuk hírül a napokban. Az áramszolgáltató a 10 százalékos rezsicsökkenéssel, a közműadóval és a 31 százalékos Robin Hood adóval indokolja a lépést. Februárban azt is nyilatkozta a társaság, hogy visszafogja a beruházásokat, a szponzorációs tevékenységét, és ingatlanokat adhat el. A jövőbeni rezsicsökkentéssel kapcsolatban az EDF DÉMÁSZ álláspontja egyszerűen megfogalmazható: a bevételekhez kell igazítani a kiadásokat.

Büntetés

Két lakossági energiaszolgáltatót büntetett meg a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság, mert a kiküldött számláik nem mindenben feleltek meg a megváltozott formai követelményeknek - írta a Magyar Nemzet. Kérdésünkre a GDF SUEZ közölte: 10 milliós bírságot kapott az NFH-tól, mert nem felelt meg a számlaképről szóló rendelet előírásainak.

(Délvilág, Délmagyarország 2013. május 28., 3. oldal)

PSZÁF: a lakossági devizakitettség kezelése marad a bankok kulcsfeladata

A mérséklődő, de még mindig jelentős lakossági devizakitettség kezelése marad a banki működés egyik kulcsfeladata a közeljövőben is, melyben a jelenleg is létező állami és intézményi adósságkezelő programok fontos szerepet játszanak - áll a PSZÁF friss fogyasztóvédelmi kockázati jelentésében. A több szektorban előre jelzett élénkülő üzleti aktivitás mindenképpen örvendetes, ugyanakkor az erősödő értékesítési verseny fogyasztóvédelmi szempontból fokozott figyelmet érdemel.

Kedvező trendszerű változás, hogy az elmúlt három év során a lakossági hitelállományon belül a deviza alapú hitelek aránya az árfolyamhatás kiszűrésével a 70% feletti maximális értékről az elmúlt negyedév végére összességében 52%-ra csökkent. Ugyanakkor a lakosság túlzott eladósodottsága továbbra is súlyos probléma. A háztartási hitelkínálat elsősorban a fogyasztási hiteleknél és az állami kamattámogatásos lakáscélú kölcsönöknél erősödhet a jövőben. Ha a fogyasztási hitelfolyósítás a már eladósodott ügyfélkör részére is történne, akkor ez tovább növelheti a lakossági eladósodottságot, ezért ez külön figyelmet kíván. Piaci várakozások szerint a hitelezésben növekedhet a közvetítői értékesítés szerepe, márpedig az itt erősödő "díjverseny" a nem kellően gondos intézményi gyakorlatok esetében félreértékesítést is eredményezhet - olvasható a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) most megjelent 2013. évi első fogyasztóvédelmi kockázati jelentésében.

Az eddig ismertté vált mintegy ezer deviza alapú jelzáloghitelekkel kapcsolatos semmisségi per esetében a jogerős ítéletek mindegyike elutasította a fogyasztói keresetet. A még nem lezárt ügyek mintegy egy százalékánál voltak sikeresek az ügyfelek. Fogyasztói kockázatot jelent, hogy a perek indításakor a fogyasztók nagy része nem tudja reálisan felmérni nyeresi esélyeit, a perrel járó költségeket, s azt, hogy pernyertessége esetén a hitelnyújtó azonnal követelheti tőle a teljes tőketartozását. A perek megindítása (és az a vélelem, hogy az adós ettől kezdve nem köteles a szerződés szerinti kötelezettségei teljesítésére) önmagában kedvezőtlenül hathat egyes fogyasztók fizetési hajlandóságára. Az ilyen magatartás pedig az adósok számára a késedelmes teljesítés jogkövetkezményeit vonhatja maga után.

A lakossági megtakarításoknál szigorodtak a kedvezményes kamatlábú termékek igénybevételi feltételei. A kombinált vagy strukturált megtakarítások feltételei, díjazási rendszere sokszor bonyolult, és nem kellően átlátható, az ügyfél-tájékoztatás gyakorta nem kiegyensúlyozott. Az elektronikus értékesítési csatornák felértékelődése, a személyes kapcsolattartás ebből adódó szűkülése szintén a félreértékesítés veszélyét erősítheti.

A befektetéssel kombinált életbiztosítások piacán a közvetítők igénybe vétele a fogyasztók számára megdrágíthatja a termékeket (a unit-linked befektetési életbiztosítások szerzési költségei rendre magasabbak a hagyományos életbiztosításokhoz képest), másrészt az ügyfeleket az igényeiknek megfelelő konstrukció helyett a magasabb közvetítői jutalékot nyújtó termék megvásárlására ösztönözhetik. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási üzletágban az év közbeni díjhirdetés térhódítása csökkentheti a díjak átláthatóságát, összehasonlíthatóságát, s hosszú távon akár mérsékelt tarifaemelkedéssel is járhat.

A befektetési piacon 2012-ben jelentősen megnövekedett lakossági állampapír-volumen kapcsán a PSZÁF fontosnak tartja: a kisbefektetők ne csak ezen értékpapír nagyon alacsony kockázatával legyenek tisztában, hanem figyeljenek a futamidő megválasztására is. Érdemes tudni, hogy a

kamatkörnyezet változásai miatt a befektetések piaci értéke a futamidő alatt változhat, így a teljes névérték kifizetése kizárólag a lejáratig tartott állampapírok esetében biztosított.

Egyes befektetési vállalkozásoknál a bővülő közvetítői kör esetében kockázatokkal járhat, ha a közvetítői díjazás volumen alapon történik. Így ugyanis jelentős a közvetítők ösztönzése az ügyfélállományok mozgására. További rizikó, hogy az ismeretlen ügyfélkör felé irányuló előzmény nélküli, kéréstlen telefonhívások értékesítés során a szolgáltatók a fogyasztók igényeinek kellő felmérése nélkül kínálnak befektetési szolgáltatást.

Az utóbbi időszakban megháromszorozódott a befektetési arany piac forgalma. A befektetők bizalma az arany árfolyamának stabilitása kapcsán gyakorta túlzott, s a befektetések megfelelő értékesítése nehézségekbe ütközhet és sokszor a vártnál magasabb költségeket jelenthet. A befektetési aranykereskedelem - ellentétben a pénzügyi befektetésekkel - alulszabályozott tevékenység, és azt a PSZÁF nem felügyeli.

http://www.portfolio.hu/vallalatok/penzugy/pszaf_a_lakossagi_devizakitettseg_kezelese_marad_a_bankok_kulcsfeladata.184648.html

(Portfólió.hu, 2013. május 31., péntek)

Megjelent a PSZÁF 2013. évi első fogyasztóvédelmi kockázati jelentése

A mérséklődő, de még mindig jelentős lakossági devizakitettségek kezelése marad a banki működés egyik kulcsfeladata a közeljövőben is, melyben a jelenleg is létező állami és intézményi adósságkezelő programok fontos szerepet játszanak - áll a PSZÁF friss fogyasztóvédelmi kockázati jelentésében. A több szektorban előre jelzett élénkülő üzleti aktivitás mindenképpen örömdetes, ugyanakkor az erősödő értékesítési verseny fogyasztóvédelmi szempontból fokozott figyelmet érdemel.

Kedvező trendszerű változás, hogy az elmúlt három év során a lakossági hitelállományon belül a deviza alapú hitelek aránya az árfolyamhatás kiszűrésével a 70% feletti maximális értékről az elmúlt negyedév végére összességében 52%-ra csökkent. Ugyanakkor a lakosság túlzott eladósodottsága továbbra is súlyos probléma. A háztartási hitelkínálat elsősorban a fogyasztási hiteleknél és az állami kamattámogatásos lakáscélú kölcsönöknél erősödhet a jövőben. Ha a fogyasztási hitelfolyósítás a már eladósodott ügyfélkör részére is történne, akkor ez tovább növelheti a lakossági eladósodottságot, ezért ez külön figyelmet kíván. Piaci várakozások szerint a hitelezésben növekedhet a közvetítői értékesítés szerepe, márpedig az itt erősödő "díjverseny" a nem kellően gondos intézményi gyakorlatok esetében félreértékesítést is eredményezhet - olvasható a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) most megjelent 2013. évi első fogyasztóvédelmi kockázati jelentésében.

Az eddig ismertté vált mintegy ezer deviza alapú jelzáloghitelekkel kapcsolatos semmisségi per esetében a jogerős ítéletek mindegyike elutasította a fogyasztói keresetet. A még nem lezárt ügyek mintegy egy százalékánál voltak sikeresek az ügyfelek. Fogyasztói kockázatot jelent, hogy a perek indításakor a fogyasztók nagy része nem tudja reálisan felmérni nyeresi esélyeit, a perrel járó költségeket, s azt, hogy pernyertessége esetén a hitelnyújtó azonnal követelheti tőle a teljes tőketartozását. A perek megindítása (és az a vélelem, hogy az adós ettől kezdve nem köteles a szerződés szerinti kötelezettségei teljesítésére) önmagában kedvezőtlenül hathat egyes fogyasztók fizetési hajlandóságára. Az ilyen magatartás pedig az adósok számára a késedelmes teljesítés jogkövetkezményeit vonhatja maga után.

A lakossági megtakarításoknál szigorodtak a kedvezményes kamatlábú termékek igénybevételi feltételei. A kombinált vagy strukturált megtakarítások feltételei, díjazási rendszere sokszor bonyolult, és nem kellően átlátható, az ügyfél-tájékoztatás gyakorta nem kiegyensúlyozott. Az elektronikus értékesítési csatornák felértékelődése, a személyes kapcsolattartás ebből adódó szűkülése szintén a félreértékesítés veszélyét erősítheti.

A befektetéssel kombinált életbiztosítások piacán a közvetítők igénybe vétele a fogyasztók számára megdrágíthatja a termékeket (a unit-linked befektetési életbiztosítások szerzési költségei rendre magasabbak a hagyományos életbiztosításokhoz képest), másrészt az ügyfeleket az igényeiknek megfelelő konstrukció helyett a magasabb közvetítői jutalékot nyújtó termék megvásárlására ösztönözhetik. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási üzletágban az év közbeni díjhirdetés térhódítása csökkentheti a díjak átláthatóságát, összehasonlíthatóságát, s hosszú távon akár mérsékelt tarifaemelkedéssel is járhat.

A befektetési piacon 2012-ben jelentősen megnövekedett lakossági állampapír-volumen kapcsán a PSZÁF fontosnak tartja: a kisbefektetők ne csak ezen értékpapír nagyon alacsony kockázatával legyenek tisztában, hanem figyeljenek a futamidő megválasztására is. Érdemes tudni, hogy a kamatkörnyezet változásai miatt a befektetések piaci értéke a futamidő alatt változhat, így a teljes névérték kifizetése kizárólag a lejáratig tartott állampapírok esetében biztosított.

Egyes befektetési vállalkozásoknál a bővülő közvetítői kör esetében kockázatokkal járhat, ha a közvetítői díjazás volumen alapon történik. Így ugyanis jelentős a közvetítők ösztönzése az ügyfélállományok mozgatására. További rizikó, hogy az ismeretlen ügyfélkör felé irányuló előzmény nélküli, kéretlen telefonhívásos értékesítés során a szolgáltatók a fogyasztók igényeinek kellő felmérése nélkül kínálnak befektetési szolgáltatást.

Az utóbbi időszakban megháromszorozódott a befektetési arany piac forgalma. A befektetők bizalma az arany árfolyamának stabilitása kapcsán gyakorta túlzott, s a befektetések megfelelő értékesítése nehézségekbe ütközhet és sokszor a vártnál magasabb költségeket jelenthet. A befektetési aranykereskedelem - ellentétben a pénzügyi befektetésekkel - alulszabályozott tevékenység, és azt a PSZÁF nem felügyeli.

<http://euroastra.hu/node/71607>

(euroastra.hu, 2013. június 1., szombat)

Ne legyen embriószövet a levesporban!

Az emberi embriók és a belőlük nyert szövetek üzleti célú kereskedelmi hasznosításának korlátozásért szólalt fel Szabó Marcel zöldbudsmán a napokban Strasbourgban, az Európa Tanács (ET) bioetikai bizottságában.

A jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó magyar ombudsman-helyettes azután fordult az ET-hez, hogy itthon már megkezdte az embrionális sejt vonalak felhasználásával készült termékek, például üdítők, leves- és tejporok, édességek, illetve kozmetikai cikkek gyártásával, értékesítésével kapcsolatos szabályozás vizsgálatát. Szabó Marcel (a képen)

maga kérte az ET bioetikai bizottságában meghallgatását. A testület napirendjére tűzte a kérdést és május 29-ei ülésén megvitatta. A hozzászólók támogatták, hogy a bioetikai bizottság és az ET egyéb intézményei foglalkozzanak a kérdéssel, túlnyomó többségük szerint a problémát immár nem lehet szőnyeg alá söpölni.

Egy 1986-ban elfogadott, de a gyakorlatban eddig csak részben érvényesülő ET-ajánlás szerint a magzati eredetű szövetek és sejt vonalak üzleti célú felhasználása nem megengedett. A halott embriók és szöveteik csak szűken vett orvostudományi, terápiás célokra használhatóak fel, de az üzleti, kereskedelmi célú hasznosítás tilos. Az elmúlt negyedszázadban azonban a biotechnológia robbanásszerű fejlődése miatt már nincs tudományos akadálya az ember-állat hibrid kísérleteknek, az emberi embrió állati méhbe, vagy az emberi agysejtek állatba ültetésének, sem az emberi embrió tulajdonságaiba való beavatkozásnak.

Kiváltképp gyorsan terjed az embriószövetek különféle sejtjeiből készült tenyészetek és sejt vonalak élelmiszeripari, kozmetikai célú felhasználása, elsősorban a tengeren túl. Szabó Marcel a hazai szabályozás vizsgálatánál szembesült azzal, hogy a problémát csak nemzetközi szinten lehet kezelni, ezért fordult az ET-hez. A meghallgatás eredménye lehet, hogy az ET plenáris ülése elé

kerül az ügy, ami közvetve elősegítheti az uniós szabályozás átgondolását, szigorítását is - mondta Szabó Marcel.

A zöldbudnsman szerint körültekintő vizsgálódás szükséges, hiszen az embrió kutatás számos területen új, hatékony gyógyászati megoldásokat kínálhat. Ezért fontos elhatárolni az emberi embrió és az abból készült sejtvonalak, tenyészetek kereskedelmi és ipari felhasználását az orvosi, diagnosztikai és terápiás alkalmazásoktól. A probléma vizsgálatánál nem szabad megfedkezni arról, hogy a szigorúbb szabályozás jelentős lobbierőt képviselő gazdasági csoportok érdekeit sértheti, ám ezzel kapcsolatban vannak jó példák is. Az egyik ismert üdítőgyártó multinacionális cég például visszakozott az embriószövetek felhasználásával foglalkozó céggel való együttműködéstől, amikor a felmérésekből kiderült, hogy a fogyasztók egy része elfordulna a nagyvállalat termékeitől - emlékeztetett Szabó Marcel.

Európa egy több mint 700 milliós lélekszámú, jelentős vásárlóerővel rendelkező piac. Önmagában a tudatos fogyasztói magatartásra ösztönözó felvilágosítás jelentős mértékben visszazoríthatja a "nem etikus" termékeket, a gyermekmunkával előállított, vagy az embrionális eredetű sejtvonalak, tenyészetek felhasználásával készült árukat. A felvilágosítás mellett szükség lehet a szabályozás szigorítására is, ami jóval több, mint fogyasztóvédelem és termékfelelősség - mondta Szabó Marcel.

Szerinte az EU-nak még sok szempontból nem sikerült túllépnie az alapvetően gazdasági érdekközösségen, ám az embriók felhasználásának a jövő nemzedékek, és általában az emberi méltóság védelmén alapuló szabályozása egy olyan közös, materiális megfontolásokon túli értéket jeleníthet meg, amely hozzájárulhat az unió ma még számos területen hiányzó közös etikai alapjainak megalkotásához. "Arra pedig csak büszkék lehetünk, ha ebben Magyarország kezdeményező szerepet játszik" - fűzte hozzá a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó ombudsman-helyettes.

Szabó Marcel hivatala korábban nehezményezte, hogy a vásárlók nem értesülhetnek arról, valójában milyen összetételük van az általuk megvett termékeknek. A jogi szabályzásaink lehetővé teszik, hogy a kozmetikumok termékcímkézésén az egyes adalékanyagok ne legyenek feltüntetve, amennyiben az harmadik országból érkezik, és ha titkos az összetevő. "Az embriószövet ilyen jellegű felhasználása nyilvánvalóan nem rongálja a fogyasztó testi egészséget, de azt hiszem, sokak szerint a lelket annál inkább. Az pedig egyértelműen elfogadhatatlan, ha a fogyasztó esetenként nem is tudhatja, hogy amit megvásárol és elfogyaszt, az miből és hogyan készült. Ez már a lelkiismereti szabadságot sértheti, ami európai dokumentumokban és a magyar alaptörvényben is rögzített alapvető emberi jog" - fejtette ki korábban Szabó Marcel.

Élelmiszereknel is hasonló az eljárás, vagyis nem kötelező a címkén feltüntetni sem az összetevőnek, sem az adalékanyagnak nem minősülő, ám a termékben jelenlévő anyagokat. Nem kötelező továbbá az etikailag problémás eljárási módok feltüntetése. Ide tartozik például, ha egy adott terméket gyártó cég (például csokoládé) az ízhatásokat (elégge édes vagy keserű-e) embrióveséből úgynevezett HEK293 (humán embrionális vese sejtonalból származó szövettenyészetben) teszteli le, mielőtt piacra dobná.

Két éve a Daily Mail

angol napilap írt arról, hogy értesülései szerint három brit laboratóriumban a londoni King College-ban, a Newcastle Egyetemen és a Warwick-i Egyetemen horrosztikus kísérleteket folytattak állati és emberi sejtek vegyítésével. Az akkori adatok szerint összesen 155 ember-állat hibrid – parahumán - embriót gyártottak a 2008-as Emberi Megtermékenyítési és Embriológiai törvény bevezetése óta. A törvény legalizálta azoknak a keverék embriók - többek között emberi spermával megtermékenyített állat petesejtek - létrehozását, melyek segíthetik az embrionális őssejtkutatás fejlődését és a gyógyíthatatlan betegségek elleni küzdelmet.

Josephine Quintawalle a Comment on Reproductive Ethics nevű orvosbiológiai etikai csoport vezetője döbbenet értesült az állat-ember hibridek létrehozásáról, az Egyesült Királyság kormánya szerintük titkolta, hogy megengedte volna a hibridekkel való kísérletezést. Akkor több vezető tudós figyelmeztette arra a laboratóriumokat, álljanak le az úgynevezett "Majmok bolygója" kísérletekkel, azaz ne próbáljanak állatoknak emberi tulajdonságokat adni. Például ne juttassanak intravénásan emberi őssejteket főemlősök agyába.

Robert Lovell-Badge a brit Nemzeti Orvoskutatói Intézet egyik tudósa felhívta arra a figyelmet, a hibridek nem járnak semmilyen veszéllyel, mivel a törvény szerint létrehozásuk után 14 napon belül meg kell semmisíteniük őket. Ember-állat hibridekekkel nemcsak az Egyesült Királyságban, hanem más országokban is kísérleteznek. Máshol pedig még annyira se szabályozzák a parahumán embriók sorsát, mint brit földön.

<http://fn.hir24.hu/vilag/2013/06/02/ne-legyen-embrioszovet-a-levesporban/~~Fokusz>

(hir24.hu, 2013. június 2., vasárnap)

Kormányrendeletet akar a fogyasztóvédelmi bizottság

Az Országgyűlés Fogyasztóvédelmi bizottsága szükségesnek tartja mielőbb megalkotni a fogyasztói csoportokról szóló kormányrendeletet a fogyasztók védelme érdekében.

A bizottság hétfői ülésén ismételten áttekintette a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos fogyasztóvédelmi kérdéseket, különös tekintettel a létrehozásukra vonatkozó 2012. január elseje és 2014. január elseje közötti tilalom betartására és a csoportok működésének szabályozására.

A konzultációt követően a bizottság egyhangúlag elfogadott állásfoglalásában megfogalmazta, hogy a tilalom hatályba lépése óta eltelt időszak tapasztalatai azt mutatják, a már működő csoportokba történő beléptetéssel folytatódik a fogyasztói csoportok terjeszkedése, és változatlanul felmerülnek tevékenységükkel összefüggő fogyasztói panaszok.

Az állásfoglalás szerint a bizottság szükségesnek tartja a fogyasztói csoportok szervezésére, működésére, valamint a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos fogyasztóvédelmi hatósági feladatok ellátását végző szerv kijelölésére, annak feladat és hatáskörére vonatkozó részletes szabályokat tartalmazó kormányrendelet mielőbbi megalkotását és hatálybaléptetését még a fogyasztói csoportok létrehozására vonatkozó tilalom 2014. január elsejei lejártát megelőzően.

A konzultáción Simon Gábor szocialista képviselő, a Fogyasztóvédelmi Bizottság elnöke emlékeztetett arra, hogy többször is foglalkoztak a témával, amelyet terveik szerint 2013 őszén ismét napirendre tűznek.

A bizottság elnöke szerint kormányrendeletben kellene szabályozni a tevékenység előzetes regisztrációhoz, engedélyhez kötését, a felügyeleti, ellenőrző szervezet kijelölését, a vagyoni biztosítékot, a csoportalapok letéti számlán történő elhelyezésének, kezelésének szabályozását, a szervezőkre vonatkozó személyi feltételeket, a fogyasztói tájékoztatás részletes szabályait, a fogyasztók számára 30 napon belüli, indoklás nélküli elállási jogot, az ügyfélszolgálati iroda működtetését, megfelelő informatikai háttér kialakítását, a futamidő maximalizálását és a közgyűlésekre vonatkozó szabályokat.

Szabó Zsolt fideszes képviselő, a bizottság alelnöke hozzászólásában kiemelte, hogy szigorú egyedi szabályozást igényel a fogyasztói csoportok területe, mert továbbra is pénzügyi, gazdasági visszaélésre ad lehetőséget. A konzultáción Mozolai Mónika, a Nemzetgazdasági Minisztérium osztályvezetője hangsúlyozta, hogy folyamatban van a már működő fogyasztói csoportokra vonatkozó szabályozás, ami várhatóan ősszel kerül a kormány elé.

Grimm Krisztina, a Gazdasági Versenyhivatal irodavezetője kiemelte, hogy a versenyhivatali felügyeleti eszközök nem vezettek eredményre, továbbra is számos fogyasztói panaszt kapnak, és nehéz megállapítani, mit lehet újonnan létrehozott csoportnak tekinteni.

Hernádi Júlia, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság osztályvezető-helyettese arról tájékoztatta a bizottságot, hogy a hatóság témavizsgálatot végzett. Tapasztalatuk szerint a fogyasztói csoportok továbbra is problémát jelentenek a piacon, többnyire félrevezető a szóbeli fogyasztói tájékoztatásuk, és csak az írásos szerződésből derül ki, hogy nem hitelt vettek fel az ügyfelek. Jellemző az is, hogy a fogyasztói csoportokat szervezők cégjogi megoldásokkal trükköznek.

Kolozsi Sándor, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) ügyvezető igazgatója arra hívta fel a bizottság tagjainak figyelmét, hogy a fogyasztói csoportok nem tartoznak felügyeletük alá, mert nem pénzügyi szolgáltatókról, hanem csoporttagok egymás segítéséről van szó. A ez

ügyben hozzájuk forduló panaszosokat a Gazdasági Versenyhivatalhoz, vagy a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatósághoz irányítják. Álláspontjuk szerint a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos szabályozásnál érdemes áttekinteni az európai példákat.

http://hvg.hu/itthon/20130603_Kormanyrendeletet_akar_a_fogyasztovedelmi#rss

(HVG.hu, 2013. június 3., hétfő)

Oszt, foszt, megkopaszt

Az eredetileg Dél-Amerika szegénynegyedeiben a 70-es években kialakult fogyasztói csoportok önszegélyező egyleteknek indultak. A bankoknál hitelképtelen csoporttagok egy nagyobb értékű ingóság - például autó - megvásárlására szövetkeztek. Megállapodtak arról: meghatározott időn keresztül havonta befizetnek egy-egy kisebb összeget a közös kasszába, majd havonta kisorsolták, ki vásárolhatja meg magának a csoport pénzéből a megkívánt portékát. A csoporttagok jó része így sokkal hamarabb és a banki kondíciókhoz képest olcsóbban jutott áruvásárlási hitelhez. Fogyasztóvédők szerint a Magyarországra a 90-es évek közepén bekerült szisztéma hamar elfajult, és több esetben a pénzügyekben járatlan ügyfelek kihasználásának lett bejáratott eszköze. „Rendszerünk sok ügyfelünknek egyedüli megoldást jelenthet” kezdődik a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) által nemrégiben tízmillió forintra megbírságolt egyik csoportszervező cég tájékoztató anyaga. Olvasónk, N. K. cége csődbe ment, és emiatt súlyosan eladósodott. Az egyik hitelezője unszolására kötött szerződést éppen ezzel a csoportszervezővel. A megállapodás szerint a 15 millió forintos hitel fejében N. K.-nak 25 éven keresztül kellett volna befizetni havi 78 ezer, összesen tehát 23,4 millió forintot. A cég ügyintézője azzal kecsegtette, azonnal pénzhez juthatnak, ha lemondanak a hitelösszeg bizonyos részéről. E szerint ha N. K. „felajánl” 25 hónapra eső hitelösszeget, úgy ennyivel kevesebb hónapig kell a törlesztőket is fizetni. Vagyis: 13 milliós hitel mellé 21,4 millió törlesztés járt volna. Csakhogy mindig akadt olyan csoporttag, aki ennél jóval gálánsabb ajánlattal nyert. Végül N. K. türelme elfogyott: 180 hónapnyi felajánlással nyert. Így 960 ezer forinthez jutott volna, ám ezért 120 hónapon át 78 ezer forintot kellett volna fizetnie: összesen 9,3 milliót. Az is csak menet közben derült ki, hogy a szervező ingatlanfedezetet is kér. N. K. idejekorán kiugrott a csoportból, és veszni hagyta az addig befizetett egymillió forintját is. Piaci adatok szerint a szervező cégek havonta, listaáron tízmilliós nagyságrendben hirdetnek a célcsoportnak megfelelően bulvárlapokban. A Gazdasági Versenyhivatal 2001 óta 28 esetben összesen 263 millió forintnyi bírságot szabott ki csoportszervezőkre fogyasztómegettévesztés címen. N. K. szerződéseiből kiderül: csoportjához 600-an csatlakoztak, azaz csak a 750 ezer forintos „szerződéskötési díj” befizetésével félmilliárd forint folyhatott be ennek a cégnek a kasszájába

(Népszabadság, 2013. június 5., szerda, 13. oldal)

Surányi szerint a felelősség a szocialistáké

A bankok és a pénzügyi szolgáltatók kilencven-száz százalékban áthárították a tranzakciós illetéket az ügyfeleikre - jelezték tegnap a Magyar Nemzeti Bank (MNB) szakértői. Binder István, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete szóvivője lapunknak elmondta, több esetben fogyasztóvédelmi vizsgálatot indítottak. „Mindaddig, amíg a hazai bankrendszeren belül a magyar tulajdonú pénzintézetek aránya nem éri el legalább az ötven százalékot, nem várhatunk változást. A multik ugyanis ma nem érdekeltek abban, hogy éles versenyhelyzet alakuljon ki a piacon, működésük kartellszerű” - jelezte a Magyar Hírlapnak Boros Imre közgazdász. Surányi György, az MNB korábbi elnöke pedig arról beszélt, hogy a 2002 és 2008 közötti szocialista kormányokat

jelentős felelősség terheli a devizahitel-válság miatt. Szerinte csak azoknak lehetett volna engedélyezni devizaalapú kölcsönt, akik exportálnak.

(Magyar Hírlap, 2013. június 5., szerda, 1. oldal)

Fittyet hánynak a törvényre a bankok

A jegybank szerint a pénzügyi szolgáltatók kilencven-száz százalékban áthárították a tranzakciós illetéket az ügyfeleikre

Szinte kivétel nélkül áthárították a hazai bankok a tranzakciós illetéket ügyfeleikre - jelezte az MNB. Eddig egyetlen külföldi tulajdonú bankra szabott ki bírságot ennek kapcsán a felügyelet, további három-négyenél még tart a vizsgálat.

A bankok és a pénzügyi szolgáltatók kilencven-száz százalékban áthárították a tranzakciós illetéket az ügyfeleikre - jelezték tegnap a Magyar Nemzeti Bank (MNB) szakértői az illetékről szóló előzetes adatokra hivatkozva. Binder István, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) szóvivője lapunknak elmondta: a felügyelet januárban rendkívüli adatszolgáltatás keretében kért információkat a hazai pénzforgalmi szolgáltatóktól, az első válaszok alapján márciusban több esetben fogyasztóvédelmi témavizsgálatot indított. Binder István beszámolójából kiderült: eddig egyetlen esetben, a KDB Bank Zrt.-re rótt ki a PSZÁF bírságot a tranzakciós illeték törvénytelen áthárítása miatt. „A pénzügyi intézmény tízmillió forintba büntette a felügyelet, emellett a jogtalanul beszédett összeget is vissza kell fizetnie. Ez havi húszmillió forintot, összességében közel százmillió forintot jelent” - hívta fel a figyelmet. A szóvivő tájékoztatása szerint három-négy további pénzügyi intézmény esetében folyik vizsgálat, az eddig begyűjtött adatok azt mutatják, hogy esetükben is jelentős mértékű bírságra lehet számítani. Emlékeztetett: a hitelintézetek csak akkor módosíthatják az ügyfeleknek kedvezőtlenül a számlaszerződések feltételeit, ha nem változtatnak a számlázás módján és új díjat nem vezetnek be. Boros Imre közgazdász lapunknak elmondta: tapasztalatai alapján egyes bankok szemrebbenés nélkül áthárították a terheket a fogyasztókra. Jó tanácsokat ugyan kaptak az emberek, miszerint érdemes szétnézni a pénzügyi intézmények ajánlatai között, nagy különbséget azonban nem tapasztalhattak. „Mindaddig, amíg a hazai bankrendszeren belül a magyar tulajdonú bankok aránya nem éri el legalább az ötven százalékot, nem várhatunk változást. A multik ugyanis ma nem érdekeltek abban, hogy éles versenyhelyzet alakuljon ki, működésük kartellszerű” - fogalmazott a közgazdász. Hozzátette: egyes pénzügyi intézmények nemhogy a különböző etikai kódexekben foglaltakat nem tartják be, de a jogszabályokat sem tartják tiszteletben. A bankszövetség lapunkat arról tájékoztatta, hogy a tranzakciós illetéket a magyar bankszektor bankonként és termékenként eltérő arányban érvényesítette, a törvényi előírások figyelembevételével. „A bankok meghatározó része támogatja, hogy a fizetésforgalom a nemzetgazdasági szinten hatékonyabb elektronikus csatornák felé terelődjön - hiszen ezen szolgáltatások, például a bankkártyás fizetések esetében nagyon jelentős átvállalást, kedvezményeket biztosítanak” - közölte a bankszövetség.

(Magyar Hírlap, 2013. június 5., szerda, 10. oldal)

Állami lesz a Tigáz-cég?

Szolgáltatókat is venne a kormány - Rezsicsökkentés új szereplőkkel

Marnitz István

Lapunk forrásai szerint a Tigáz olasz tulajdonosa, az ENI tárgyalásokat folytathat a magyar kormánnyal gázhálózat-üzemeltető cége, a TIGÁZ-DSO Kft. eladásáról. Az ENI a TIGÁZ kereskedelmi üzletágát - tehát magát a szolgáltatást - viszont megtarthatja. No nem azért, mert az nyereségesebb: míg a korábbi években főleg a lakossági gázkereskedelem hozta a veszteségeket, utóbb - például a vezetékadó miatt - felzárkózott ehhez a hálózatüzemeltetés is. Tavaly a TIGÁZ vezetékéje 61 milliárdos, a szolgáltató 76 milliárdos óriásvesztést könyvelt el, ami akkor sem hangzik jól, ha ezek jó része a beszámolók szerint könyvelési tétel, és a TIGÁZ jellemzően korábban is veszteséges volt. A vezetékéj eredményét jelentősen lehúzza a terület kis népsűrűsége és a sok gázlopás, ráadásul az ENI nemzetközileg főleg a kereskedelemben járatos. Sokan az eladás előkészítéseként értékelték, hogy az ENI nemrég megvásárolta az RWE-től a TIGÁZ 44 százalékát. Az ügyben a cégnél egyelőre nem találtunk nyilatkozót. Két energiaszolgáltató jelentkezett a kormánynál, hogy tárgyalnának hazai vagyonelemeik lehetséges eladásáról - közölte tegnap a fejlesztési tárca elmúlt három évéről szóló tájékoztatón kérdésre Németh László né miniszter. Közülük az egyik veszteséges vagyoneleme felvásárlása fejében további magyarországi beruházásokat helyezett kilátásba. A tárcavezető arra a kérdésünkre, hogy a szolgáltatók csak egyes üzletágaikat, engedélyeiket kívánják-e visszaadni, a kormány viszont kizárólag a teljes, egykor privatizált csomag visszavételéről hajlandó-e tárgyalni, kifejtette: a kormány egyensúlyi megoldást keres. Az nem elfogadható, ha a cégek az államra ruházzák veszteségeiket, de az összes magyarországi részesedés visszaadásához sem ragaszkodnak. A pontos feltételek a tárgyalásokon alakulhatnak ki - szögezte le. Az energiaszolgáltatóknál a kérdés kapcsán egységes hírzárlatot tapasztaltunk. Cégnél forrásaink saját cégükre nézve egyaránt tagadták a feltételezést. A TIGÁZON túl a legtöbb piaci információ a francia GDF SUEZT környékezte, de társasági források a feltételezést lapunknak cáfolták. Igaz, Csiba Péter gazdasági általános vezérigazgató 2010-ben még azt nyilatkozta lapunknak, bármiről hajlandók tárgyalni. Bizonyos jelek ugyanakkor arra utalnak, hogy a kormányzat most valóban kiemelten figyel a többek között az ÉGÁZ- DÉGÁZ gázszolgáltatót és a Dunamenti Erőművet működtető befektetőre. Ha a nyilatkozatokból indulunk ki, akár a német E.ON, akár az RWE is jelölt lehet az eladói szerepre. Az E.ON jelenleg értékesíti gáznyagykereskedőjét és -tárolóját a magyar államnak. A fogyasztókat kiszolgáló áram- és gázcégei ebbe a csomagba nem kerültek bele, de az E.ON vezetői rendre kifejezésre juttatják a magyarországi megtérüléssel kapcsolatos ellenérzéseiket. Az RWE-EnBW irányítása alatt álló Elmű-Émász elnöke, Marie-Theres Thiell lapunknak februárban úgy fogalmazott, az RWE sohasem mondta, hogy ne lehetne a részvények értékesítéséről beszélni, de még nem kereste őket senki. Forrásaink most cáfolták, hogy ők kezdeményeztek volna tárgyalásokat. Volt, aki a francia EDF-et is az esélyesek közé sorolta. A befektető nemrég több száz fős létszámleépítést hirdetett az EDF Démász áramszolgáltatónál, ám ennek üzenete a megmaradási szándék is lehet. Németh Lászlóné a tájékoztatón kérdésünkre leszögezte: a kormány határozott szándéka a további tízszázalékos lakossági energiaár-csökkentés. Ugyanakkor szóba hozta, hogy a szolgáltatók csupán az ellátási lánc végén szerepelnek, bevételeikből részesülnek a nagykereskedők, a központi hálózatok és a termelők is. A nagykereskedő az áram piacon az állami MVM, a hasonló feladatot ellátó gázpiaci szereplő cég a tárolókkal együtt most kerül állami kézbe az E.ON-tól. A központi hálózat üzemeltetője az árampiacon állami, a gázpiacon a Molé. A tárcavezető jelezte: a most tervezett lakossági rezsicsökkentés terheinek elosztása kapcsán az összes piaci szereplővel felveszik a kapcsolatot, és akkor kezdenek megoldásokat keresni, ha valamely fél jelzi, az árcsökkentés érdekében nem tud tovább áldozatokat vállalni. Az energiaszolgáltatók külföldi tulajdonosai régóta élesen jelzik, semmiféle rezsicsökkentésből nem tudnak anyagi részt vállalni, sőt a januári, kizárólag rájuk hárított tízszázalékos lakossági mérséklés is komoly problémákat okoz náluk. A szolgáltatóknak áramot biztosító állami nagykereskedő, az MVM elnök-vezérigazgatója, Baji Csaba a napokban tartott évvértékelőjén viszont úgy fogalmazott, „ha ez ügyben lépéseket kell tenni, az MVM rendelkezésre áll”. Egyszermind nyilvánosságra hozta: a tavalyi, közel százmilliárdos adózás előtti eredményük terveik szerint idén harmincmilliárdra eshet.

Hétfőn fogadták el Németh Szilárd fideszes rezsibiztos - a parlament által nemrég kissé átírt - javaslatát. E szerint a PB-cseretelepek és a palackokat számukra értékesítő úgynevezett PB-gáz-forgalmazók július 1-jétől a tavaly december 1-jén alkalmazott tarifáik 90 százalékán adhatják a 11,5 kg-os töltőtömegű palackokat. Vagyis az állam az áraikat saját tavalyi szintjük alatt 10

százalékkal befagyasztja. A hagyományos gázszolgáltatáshoz hasonlító tartályos értékesítőket pedig arra kötelezik, hogy lakossági fogyasztók számára hasonlóképp 10 százalékos árcsökkentést érvényesítsenek. Noha a PB-piac viszonylag kicsi, a nagy rezsicsökkentési hullámban ez látszott a legnagyobb fejtörést okozni a Fidesznek. Először Fónagy János, a kormány rezsifelelőse jelentette, hogy a PB-árat bizonyosan még a július 1-jei víz- és szemétdíjsökkentés előtt mérséklük. Ezután Németh Szilárd egy parlamenti vita során áprilisi bevezetést jelentett be. Fónagy János később májust mondott, Németh Szilárd eredeti törvényjavaslatában június 1-je szerepelt, míg a fogyasztóvédelmi bizottság május végi módosító javaslata alapján ez ma már július 1. lett. Vagyis a PB beérte a víz- és szemétdíjat, melynek 10 százalékos mérséklését eredetileg is az év közepére ígérték. Hogy konkrétan mi volt a probléma, forrásaink csak vonogatják a vállukat. A PB-szektor érthetően nem örült az ötletnek, de általunk ismert javaslataink inkább gyakorlatiasaknak nevezhetők, és a megvalósítás várható nehézségeire hívták fel a figyelmet. Az utolsó pillanatokban is módosítókat benyújtó szocialista Józsa István egy indítványában az újabb egy hónapos csúszást az eredeti javaslatot benyújtó Németh Szilárd törvényhozáson belüli késlekedésével indokolta. A PB-piac viszonylagos bonyolultsága talán magyarázatot ad arra, miként került homokszem a kormányzati rezsicsökkentés gépezetébe. A 90-es évek elején még évi 360 ezer tonnát kitevő, mostanáig szabadáras PB-kiskereskedelem letisztult, kialakult az árak, a szereplők egyensúlya, ám ma már csak évi 156 ezer tonnát igényel. Az árak a nemzetközi gázpiacot követik. A PB-értékesítés négy szintű: a cseretelepeknek a PB-gáz-forgalmazók adják el a palackokat. Ilyen forgalmazó például a Primagáz, a Mol, a Flaga, a KEG vagy a Total. A forgalmazók a nagykereskedőktől veszik meg a gázt, és töltik át saját palackjaikba, egyszersmind néhány cseretelepet is működtetnek. A Mol ugyanakkor nagykereskedő, kitermelő, importőr és exportőr is egyben. Kitermelési és importrészesedéséről nem kaptunk információt, de rajta kívül a PB-gáz-forgalmazók külföldi nagykereskedőktől is vásárolnak PB-gázt, például a kazahsztáni Tengizből. Ezenkívül határon átnyúló szolgáltatás keretében Szlovákiából is érkezik 11,5 kg töltetsúlyú palackokban PB-gáz. Mivel a szabály a cseretelepek vételi és eladási árait is 10 százalékkal csökkenti, a lakossági eladók anyagi helyzete nem változik. Nem így a PB-gáz-forgalmazóké, amelyeknek most csak az eladási árukat csökkentették tizedével, beszerzési áraik szinten maradnak. Domonkos Ferenc, a Magyar PB Gázipari Egyesület főtitkára szerint a döntés a forgalmazók árrésének - vagyis a vételi és eladási árak különbségének - 20-25 százalékát is eltüntetheti. Arról, hogy ez forintban mennyi lehet, illetve miképp befolyásolja a forgalmazók nyereségszintjét, egyelőre nincsenek adataik. A parlament bugyraiban kedvezőtlenül alakult számukra egy látszólag mellékes kérdés is. Mint arról korábban lapunknak Szirmai Zoltán, a Primagáz vezetője, az egyesület új elnöke elmondta, javaslatokat dolgoztak ki arra, hogy a rezsicsökkentés megfogalmazott céljának megfelelően csak a lakosság számára csökkentsék a 11,5 kg-os palackok árát. Az elfogadás előtt álló törvény ugyanakkor ilyet nem tartalmaz: az összes 11,5 kg-os palack árát csökkenteni kell. Pedig az iparág készen állna rá, hogy saját költségén biztosítsa a lakosság elkülönített kiszolgálását - szögezte le Domonkos Ferenc. A PB-palackok 40 százalékát most vállalkozások vásárolják: többek között az építőiparban, a vendéglátásban sütésre-főzésre vagy épp teraszfűtésre. Ez a kör leginkább a nagyobb kapacitású, 23 kg-ost kedveli, amire nem vonatkozik a rezsicsökkentés. A 11,5 kg-os árcsökkentésével a forgalmazókat az a veszély fenyegeti, hogy a cégek átszoknak a kisebb palackokra, ami további bevételkiesést okoz nekik, ráadásul a vevő még az áfát is visszaigényelheti. (A szocialisták lesöpört módosító javaslatai eme felfogás halovány jeleit viselik magukon, amennyiben kis mennyiségű palack vásárlása esetén akár 25 százalékos árcsökkentést javasoltak, ám jóval nagyobb adagokra már nem vonatkozott volna a mérséklés.) Domonkos Ferenc szerint rajtuk nem múlt a késlekedés, a PB-gáz-forgalmazók készen állnak a váltásra. Ez nem logisztikai kérdés, egyszerűen át kell írni a szerződéseket a júliustól érvényes fix árakra. A forgalmazók és a telepek közti tarifákban a december 1-jén érvényes szerződéseket veszik alapul, a cseretelepek lakossági árainak visszamenőleges megállapításához pedig eme szerződések ajánlott végfelhasználói árai az irányadók. Ha egy kereskedő ettől eltért, saját belátásától függ, miként érvényesíti rá a 10 százalékos csökkentésre vonatkozó kötelezvényt. (Korábban lapunk kérdésére Fónagy János úgy fogalmazott, ellenőrzés helyett a fogyasztókat kéri, jelentsék, ha szerintük egy kereskedő nem tartotta be a szabályt.) Arra a felvetésünkre, hogy miként alakultak ki a szabad piacon akár 20 százalékos árkülönbségek - és az alacsonyabb, akár 5 ezer forint alatti tarifa inkább a kisebb

hálózatokra, míg a 6 ezerhez közelítő a nevesebbekre jellemző -, leszögezte, folyamatosan javasolják a kormány számára, hogy a határon átnyúló kereskedelemre is terjesszék ki a jövedéki ellenőrzéseket. Ez nem csupán az áru minőségére és mennyiségére vonatkozólag jelentene biztosítékot, mivel a szabványoknak megfelelő töltés alapvető balesetvédelmi kérdéseket is felvet. Megjegyezte, külföldi PB-forgalmazó esetében nem is tudják, miként érvényesül a rezsicsökkentést. Domonkos Ferenc szerint helyzetüket nehezíti a nemzetközi gázárak hosszú távon szerinte emelkedő íve. Felvetésünkre, hogy mi évek óta inkább áresést tapasztalunk, leszögezte, a forgalmazók különböző piacokról szerzik be az árut. Arra a kérdésünkre, hogy jelentősebb nemzetközi áreséskor a fix eladási ár még jól is jöhet nekik, leszögezte: egyelőre nem itt tartunk.

Több százmilliós veszteség a Molnál

A Mol a PB-piacon is különleges szereplő, hiszen részint hazai gázmezőin, részint az olajfinomítás melléktermékeként is állít elő PB-gázt. Ennek jelentős részét saját műanyagipari üzei, például a TVK számára biztosítja. A Mol-nagykereskedő ugyanakkor nemcsak saját, hanem külföldről behozott gázt is értékesít a forgalmazóknak, a tetejébe pedig exportál is. Szollár Domokos, a Mol belföldi kommunikációs igazgatója lapunk megkeresésére közölte: a Mol PB-forgalmazói ága számára a változtatások több százmillió forint veszteséget okoznak, de a csoport egyéb, jóval nagyobb árbevételű tevékenységei ezt ellensúlyozzák. A csereteleppiacon a Mol viszonylag kis, mintegy 20 százalékos szereplő. A Mol elemzi a helyzetet, és a szabály megszületése után alkalmazkodik annak piaci hatásaihoz - szögezte le Szollár Domokos.

A szállodáknak is hasznos

Kifejezett kormányzati szándék lehet, hogy a 11,5 kg-os PB-palackokat cégek is vásárolhassák. Legalábbis erre utal a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) szavazást követően kiadott közleménye, mely szerint a termék díjcsökkentése a kis- és középvállalkozásokra is kiterjed. (Pontosabban szólva mindenkire.) A 2012. december 1-je után piacra lépő kereskedők esetében a viszonyítási alapnak számítató ár a többi szereplő átlaga lesz, amit az érintettektől bekért adatok alapján az immár a PB-piac felügyeletével is megbízott MEKH hamarosan közzétesz a honlapján.

(Népszabadság, 2013. június 5., szerda, 1+4. oldal)

Fogyasztóvédelmi nyílt nap

GYŐR. A megyei kormányhivatal fogyasztóvédelmi felügyelősege évek óta szervez tanácsadással egybekötött nyílt napot, ahol a fogyasztók elmondhatják gondolataikat, személyes tanácsadást kérhetnek, kérdéseikkel kapcsolatban kerekasztal-beszélgetésen, előadáson vehetnek részt. Az egész napos program keretében a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság laboratóriumi balesetveszélyes gyermekjátékokat, életveszélyes műszaki termékeket mutatnak be, és felhívják a figyelmet a tudatos és biztonságos vásárlásra. Emellett napszemüvegek fényelnyelésének vizsgálatát végzik, ékszeres, órák és testékszerek fémallergiát kiváltó nikkelkioldódását is értékelik. A nyílt napra május 30-án délelőtt 10 órától várják az érdeklődőket a győri látogatóközpontba (Baross út 21)

(Kisalföld, 2013. május 29., szerda, 4. oldal)

Más már ez a lakáshitelezés

2013. június 4. A bankok egyre bíznak abban, hogy az állami támogatás feléleszti a lakáshitelezést. A számok azonban egyelőre mást mutatnak. Alig akar valaki eladósodni. Ha mégis, a korábbinál sokkal rövidebb időre és alacsonyabb összegre teszi.

A KSH adatai szerint a lakáshitelek átlagos futamideje 2008-ban az új otthonoknál megközelítette a 19 évet. Az előző év második felére azonban jócskán 15 év alá esett. Az összes lakáshitelt (ebbe beletartozik például a korszerűsítésre felvett kölcsön is) már 14 évnél rövidebb időre vették fel. Az elmúlt években - mondták el portálunknak az UniCreditben - természetesen nemcsak a kereslet csökkent a lakáshitelek iránt, de az igényelt és felvett lakáshitelek egyes fontos jellemzői is változtak. Az ügyfelek döntő többségében használt lakás vásárlásához igényelnek lakáshitelt. Nyilvánvalóan ezzel is összefügg, hogy az átlagos hitelösszeg 4-5 millió forint közöttire csökkent, de hasonló változáson ment keresztül az átlagos futamidő, ami a korábbi 20 évről mára 16 év körülire rövidült.

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) stabilitási jelentésében meglehetősen váratlanul mintha a kormányzat által erősen mellőzött - kifejezetten kihagyták az ügynököket a végtörlesztésből, de az árfolyamgátra beléptetésnél is - közvetítők tevékenységében látná a megoldást. Mint írják: a külföldi tapasztalatok alapján a jelzáloghitel-piaci versenyt elősegíthetik a hitelközvetítők. Célszerűnek tartanak megvizsgálni, hogy az ügynöki tevékenység szabályozása nem fejleszhető-e oly módon, hogy a közvetítők hozzájáruljanak az élénkebb versenyhez anélkül, hogy a 2008 előtti fogyasztóvédelmi és pénzügyi stabilitási anomáliák megismétlődjenek.

Az UniCredit alighanem jó ügyfélkört tudhat magáénak, a KSH adatai szerint ugyanis az átlagos támogatott lakáshitel összege 2012 végére 4,8 millió forintra, míg a nem támogatott 3,1 millió forintra esett. A helyzet pedig a kihelyezésnél mintha egyre csak romlana (lásd grafikonunkat).

Támogatott számok és arányok

Az OTP indult először az otthonteremtési kamattámogatott konstrukciókkal (az idén megújult lehetőségről itt tájékozódhat.). A konstrukció - mondták el az Azénpenzem.hu érdeklődésére a legnagyobb magyar banknál - egyre népszerűbb, teret nyer a lakáshitelekben belül a piaci feltételű hitelekkel szemben. Sokatmondó viszont, hogy az idén a bank csak stagnálásra számít, és a támogatások további átalakítását javasolja.

A Budapest Bank (BB) optimistább, hiszen az év második felében a lakáshitelezési piac enyhe növekedését vetítették elő. Az FHB (tulajdonképpen egyetlenként) a tavalyi év azonos időszakához viszonyítva már most tapasztal némi élénkülést. (Elképzelhetőnek tartjuk azonban, hogy ez az érdeklődők számára, és nem a hitelezésre vonatkozhat.) Jelentősebb és egyben fokozatos növekedés a CIB szerint talán 2014-től következhet be. Nem mellékes azonban talán az sem, hogy a CIB még nem kínálja az otthonteremtési lakáshitelt. A régi típusú támogatott kölcsön megtalálható a palettájukon, de erre nem tapasztaltak túl élénk érdeklődést. A CIB nem panaszkodott viszont a keresletre a március végén bevezetett UNO-nál (ennél 12 hónapra fix a kamat).

A támogatott hitelek aránya egyébként helyenként a várakozásunknál jóval csekélyebb (akadt bankos, aki azt mondta magánbeszélgetés során, hogy csak ilyen lakáshitelt vesznek fel az ügyfelek). Az UniCredit 80 százalékos arányról beszélt, a BB-nél azonban a támogatott hitel a havonta folyósított kölcsönök mindössze 15-20 százalékát adja. (Ez a bank is további akciókkal - ez a normál árhoz képest piaci hitelek esetén 0,4 százalékpontos, otthonteremtési kamattámogatással nyújtott hitelek esetén 0,45 százalékpontos kedvezményt is jelenthet - igyekszik élénkíteni a keresletet.) Az FHB arról számolt be, hogy a kihelyezések többsége támogatott. A bank július végéig meghosszabbította a folyósítási jutalék elengedésére vonatkozó akcióját, az öt évre fixált ingatlanhitelénél pedig a kamatot június elsejétől 0,6 százalékponttal mérsékeltek.

<http://www.azenzem.hu/cikkek/mas-mar-ez-a-lakashitelezes/1255/>

(azenzem.hu, 2013. június 4., kedd)

Adriától Skóciáig csökken a roamingrezi

Július elsejétől olcsóbb lesz a külföldi mobilhasználat, annak ellenére, hogy lapunk számításai szerint idén némileg magasabb euróárfolyamon kellett átváltani az uniós hatósági árakat. Komoly változás, hogy idén az adatforgalom esetében is érvénybe lépett a hatósági árcsökkentés, így egy megabyte adathasználat lényegesen olcsóbb lesz a jövő hónaptól, igaz, még mindig drága.

A három hazai mobilszolgáltató közül a Telenor és a Vodafone már közzé is tette az árakat, a Magyar Telekom esetében ez napokon belül várható, hiszen az árcsökkentés előtt nyilvánosságra kell hozni az általános szerződési feltételek változásait.

Ami a lényeg: évek óta európai szinten szabályozzák a roaming árát, az idén júliustól érvényes tarifákat tavaly fogadták el, e szerint nettó 29 eurócentről 24-re csökken egypercenyi indított hívás EU-n belül (valamint Izland, Svájc). Ebben az összefüggésben jó hír, hogy Horvátország uniós csatlakozásával rájuk is vonatkozik az új ár, tehát azok is olcsóbban telefonálnak majd, akik az Adriára mennek nyaralni.

A fogadott hívások esetében nyolc eurócentről hétre változik a tarifa, az SMS nettó ára júliustól egy centtel, kilencről nyolcra csökken. A szolgáltatóknak az indított hívások esetében az első 30 másodpercet követően másodpercalapú számlázást kell alkalmazniuk, míg fogadott hívásoknál mindvégig kötelező a másodpercalapú számlázás. A legnagyobb mértékű árcsökkentés az adatforgalomban lesz, hiszen annak hatósági áras mérséklése idén indult el – a kiskereskedelmi árak tekintetében. Mindez pedig azt jelenti, hogy egy megabyte-nyi, EU-n belül forgalmazott adat maximált ára 0,45 euró lehet. Jövőre pedig még tovább csökken az ár, az eddigin felül is több mint ötven százalékkal.

Tavaly 291,3 forintos árfolyamon számolták az árakat forintra, idén ez egy-két forinttal magasabb. (Míg korábban a május 31-i árfolyam volt az irányadó, a válság miatti ingadozást követően március, április és május egy meghatározott napjának átlagán számolják át a tarifát forintra.) Így az indított hívások immár 106,8 helyett 91,4 forintba kerülnek majd. A fogadott hívásokért 29,4 helyett 26,6 forintot kell fizetni. Az SMS darabja pedig 33,2 forintról 30,4-re csökken.

Az adatforgalom 171,5 forintba kerül július 1-jétől a jelenlegi 259 helyett, igaz, ez még mindig elképesztően drága, hiszen egy gigabyte így is 17 ezer forintra jön ki. A három évvel ezelőtti állapothoz képest azért ez szembetűnő változás: akkor ennyi pénzért 60 megabyte-ot lehetett internetezni speciális csomagok nélkül. A szolgáltatóktól a szakemberek azt várják, hogy a mobilnet roaming terén további akciócsomagokat vezetnek be a piacra.

Jövőre további árcsökkentések lesznek, de mivel az EU a szolgáltatók közti verseny élénkítését is célul tűzte ki, a hatósági árat felválthatja a versenyár. Vagyis nyitott lesz a roamingszolgáltatások piaca, a fogyasztók maguk választhatják majd ki a legkedvezőbb ajánlatot, vagyis mód lesz arra, hogy külföldi használatra külön mobilszolgáltatási szerződést kössenek, akár a hazai szolgáltatójuktól eltérő céggel. A fogyasztóknak arra is lehetőségük lesz, hogy egy országba ellátogatva a helyszínen közvetlenül válasszanak mobilszolgáltatót az adattovábbításhoz.

Ez a jelenlegi bizottsági elképzelés, mellesleg műszakilag igen nehezen megvalósítható, s kivitelezésében üzletileg a cégek nem is érdekeltek. Neelie Kroes digitális portfólióért felelős biztos egy múlt heti parlamenti meghallgatáson legfőbb célkitűzésének az egységes európai távközlési piac létrehozását nevezte. Az ezzel kapcsolatos reformjavaslatok még a nyáron elérhetőek lesznek, és az októberi EU-csúcson már meg is vitathatják a főbb sarokpontokat. Ennek a csomagnak lesz a része az újabb roamingszabályozás is. A politikusok a roamingdíjak eltörlésével kampányolnak szerte Európában, ugyanakkor a távközlési cégek figyelmeztetnek: ennek messzesemenő következményei lehetnek.

http://nol.hu/gazdasag/20130604-csokken_a_roamingrezi

(nol.hu, 2013. június 4., kedd)

Mikor számolják fel a parkolótársaságokat?

A Homár mindig is kíváncsi volt, milyen szolgáltatást végeznek a parkolási társaságok, ami után pénzt kellene fizetni az út mentén megálló autósoknak, de ez most sem fog kiderülni. Viszont érvényes parkolócédulával úgy büntetgetnek, mintha mi sem történt volna. Anyázó autós most tudta meg, hogy emailben is elküldhette volna a parkolójegyét, és hogy az 5 napos befizetési határidő hétvégén is pörög:

Egyáltalán nem tisztelt Rabló Banda alias Terézvárosi Vagyonkezelő Nonprofit (Muhahaha) Zrt! 2013.05.21-én kedden délután 18:34-kor büntetést gyártott az autómra egy "tudjacsakamunkámatvégzem" droid típusú fegyver nélküli rabló és egyben tettestárs. A dolog szépséghibája, hogy erre az időszakra rendelkeztem parkolócetlivel, ami 17:52-19:59-ig tartott, tehát bőven befedte a kérdéses időpontot. Az egyetlen hibám az lehetett, hogy a kelletnél erősebben csaptam be az ajtót, vagy a feltámadó szél ellen nem védekeztem megfelelően, de a cetlit az autó padlólemez szőnyegén találtam meg, miután láttam a mikuláscsomagot. Próbáltam egyből telefonálni, de a béna háttérzajos IVR rendszerükben se üzenetet nem lehet hagyni, mégis engedi csörgetni a már munkaidőn kívüli időpontban is az ügyfélszolgálatot, had idegeskedjen a paraszt.

Eolvastam a szép hosszú cetlit amit a fent említett magas képzettségű, általában lesből támadó Hónap dolgozója nyomtatott, és azt vettem ki belőle, hogy semmi gond, van erre megoldás 5 nap alatt be kell mutatni és ha nem történt ilyen az adott hónapban, akkor stornó. A "parkolójegy bemutatás" nekem azt jelenti, hogy személyesen kell bemutatnom a cetlit. Az ügyfélszolgálati irodában ma, azaz hétfő reggel kiderült, hogy elküldhető lett volna emailben is, vagy faxon is. De ez nincs ráírva a büntetőcédulára!

Mivel dolgozom ellentétben Önökkel, ezért hétközben nem tudtam megoldani, de május 27-én reggel 9-kor nyitásra odamentem hogy elintézzem végre ezt a tébolyt. Jött a meglepetés, hogy az 5 nap, az akkor is 5 nap, ha ebből két nap hétvége. Tudják mit? Akkor legyenek már kedvesek nyitva tartani szombat és vasárnap este 18 óráig, akkor elfogadható lenne ez az időpont.

"A panaszomat meg majdnem felesleges feladnom, mert úgyis el lesz utasítva"-mondta a hölgy. Hát ha én ilyen mondtam volna amikor ügyfélszolgálatosként dolgoztam, rám küldték volna az ügyfelek fogyasztóvédelmet, amit lehet hogy én is megteszek.

Önök nem Ügyfélszolgálat, hanem pénzbehajtó iroda, nem nyújtanak az égvilágon semmilyen szolgáltatást cserébe, és még annak kell magyarázkodnia és fizetnie, aki megvette 2 órára a kibaszott parkolócetlijüket és mégis 6600 Ft-ra büntetik meg?!

Ha nem is fogom visszakapni ezt az összeget, de ezért a pénzért had Kurvaanyázzak már egyet-kettőt, legalább az ügyfélélményem meglesz.

Ja és a legszebb, ha 15 napon belül nem érkezik be a 6600 Ft, akkor 18040 Ft-ot kellene fizetnem. Miért rátok nem vonatkozik hogy a jegybanki alapkamat kétszeresével nőhet csak a tartozás? Milyen plusz költségek merül fel ami miatt 3-szorosára emeltek a büntetést? A rablás után megvalósítjátok az uzsora bűncselekményét is? Mi a faszt képzeltek magatokról?

Hol szerepel ezen a büntetőcédulán, hogy hány napon belül válaszoljátok meg a panaszomat? Hol szerepel, hogy ezzel a reklamációval kiemelték a behajtási folyamatból, és nem ketyeg a 15 nap, amíg nem tisztázzuk, hogy nekem van igazam.

Nálatok nem az ügyfél az első igaz? De még csak a második sem. Tömitek a zsebeteket, meg az Önkormányzatét is. Csak az a fura, hogy akik ezeket a szabályokat hozzák, azokat meg mi választjuk meg. És pofán köpnek.

Gratulálok a munkátokhoz, Gratulálok a hozzáállásokhoz, a "kivételes méltányosság" kezelésekhöz. Jah és a 22541-es számú ellenőrt is csókoltatom, ha arra járok, majd személyesen is. Lehet, hogy medvepuszi lesz. Bocs.

A stílusért nem kérek elnézést. Nekem már csak ez maradt.

Legmélyebb gyűlölettel:

http://homar.blog.hu/2013/06/05/mikor_szamoljak_fel_a_parkolotarsasagokat

(homar.blog.hu, 2013. június 5., szerda)

Számúzik a Bombát

A Bomba nem tartja magát energiatálnak, és nem fizeti az azokra kivetett különadót. A fogyasztóvédelem ezt annyira komolyan vette, hogy azt javasolja, a boltok ne tartsák az energiatalok között, sőt írják ki, hogy nem az. A szokatlan lépéssel új fázisba lépett az energiatalgyártók és a kormány küzdelme, és újabb front nyílik a piaci csatározásokban.

Rendet vág az energiatalok között a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH). A szervezet főigazgatója, Pintér István azt javasolja a boltoknak, hogy ami adózási szempontból nem energiatal, azt ne is tekintsék annak. Elkülönítve tegyék ki a polcokra, és tüntessék is fel, hogy ezek a dobozok nem energiatalt tartalmaznak.

A levél egyetlen terméket sem nevez meg konkrétan, a szöveg alapján azonban egyértelmű, hogy elsősorban a Bomba márkájú 2,5 deciliteres dobozokat érinti. Ebben ugyanis decinként csak 15 milligramm koffein található, míg adózási szempontból csak az e feletti készítmények számítanak energiatálnak, ezekre vonatkozik a 2011-ben bevezetett népegészségügyi termékadó.

Valaki csalódott

Eddig a kormány az adószabályok módosításával próbálta meg fizetésre kötelezni az adó alól kibújni próbáló cégeket. Mivel a fogyasztók energiatálnak tartják a Bombát, ha azt más polcra teszik, és még külön ki is írják rá, hogy nem az, aminek látszik, azzal várhatóan jókora forgalomcsökkenést okoznak a gyártónak.

Az NFH a levélben azzal érvel, hogy a kereskedőknek megfelelő szakmai gondossággal kell eljárniuk, mert a hatósághoz több bejelentés érkezett arról, hogy bizonyos italok nem csökkentik eléggé a fáradékonyságot, vagy nem növelik eléggé a koncentrációképeséget.

Az NFH egyúttal eljárást is indított a Bomba Energy Drink Kft. és a Csemege-Match Zrt. ellen, mert egy - meg nem nevezett - bejelentő egy ilyen üzletben vett ital elfogyasztása után nem érezte annak hatását, és becsapva érezte magát. A téma nem számít teljes újdonságnak. A Bomba egyik fő konkurense, a Hell nemrég külön kampányt szervezett arra, hogy hangsúlyozza: ők nem változtattak a koffein mennyiségén.

A Hell kampányának egyik eleme

Forrás: Hell Energy

Ilyen termék nincs is

Kevesebb koffeint tartalmazó Bombát már korábban is árultak. Az üveges és a nagyobb kiszerelésű, PET palackos italait a cég 15 éve ezzel a csökkentett koffeintartalommal forgalmazza - igaz, ott eleve nagyobb mennyiséget vesznek az emberek, és jó eséllyel nem 2,5 decis adagokban isszák meg. Az viszont igaz - ismerte el Rick Gábor, a Bomba értékesítési vezetője -, hogy a 2,5 decis dobozokban korábban 32 milligramm koffein volt, és ezt a népegészségügyi termékadóról szóló (neta) törvény bevezetésekor csökkentették. Rick Gábor szerint részben azért, hogy ne tartozzanak az adó hatálya alá, részben azért, hogy a dobozos termék egészségesebb legyen, és nem tervezik, hogy visszaállítanák a 32 milligrammos koffeinszintet.

A cég úgy érvel, hogy a Bomba nem is nevezi magát energiatálnak, a dobozokon a "koffeintartalmú szénsavas ital" felirat látható. Pontos definíció egyébként nincs. A Magyar Élelmiszerkönyv sem határozza meg az energiatalt, ilyen termék hivatalosan nincs, a koffeintartalom alapján tett megkülönböztetés kizárólag az adózási besorolást érinti.

Az NFH azonban kérdésünkre egyértelműen úgy fogalmazott, hogy az adótörvény definiálta az energiatal kategóriáját. Másrészt a dobozon szerepel az "energy" felirat, ami a hatóság szerint megtévesztő lehet.

A Hell egy ilyen ábrát is elküldött korábban a sajtónak

Forrás: Hell Energy

Egy vizsgálat lezárása előtt akkor szokták a boltokat ilyen módon figyelmeztetni, amikor a termék veszélyes lehet - állítja Siklósi Máté, a CP Contact Fogyasztóvédelmi Tanácsadó Kft. ügyvezetője.

A Bombára ez éppen nem igaz, mert az alacsonyabb koffeintartalmú ital kevésbé számít ártalmasnak.

Az NFH-tól ezért azt kérdeztük, szerintük érvényesül-e a népegészségügyi termékadó bevezetése mögötti szándék, hogy a vásárlók az egészségesebb, alacsonyabb koffeintartalmú italokat fogyasszák, ha ezeket eleve nem is lehet az energiatalok között árulni. "A jogalkotó semmiképpen sem a fogyasztók esetleges megtévesztése révén kívánja kifejezni azon szándékát, hogy az egészségesebb (illetve kevésbé ártalmas) élelmiszereket preferálják" - írta válaszában Fülöp Zsuzsanna szóvivő.

Siklósi Máté egyetlen hasonló esetre emlékszik, amikor a 2000-es évek közepén nagy mennyiségben jelentek meg az üzletekben a tejutánzatok (reggeli ital, frissfőlé stb.). Ezekre is kiadtak akkoriban egy iránymutatást, ami arról szólt, hogyan lehet jól elkülöníteni az igazi tejtermékektől a csak részben igaziakat.

Az üzletek még tanakodnak

A CBA lánc mindenesetre tájékoztatta az NFH kéréséről a tagjait, amelyek eleget is tettek annak - mondja Fodor Attila kommunikációs igazgató. A Spar üzletekben is elkülönítették a Bomba termékeket, és különösebb kommentár nélkül kiírták a koffeintartalmat.

A Tesco áruházakban ezzel szemben egyelőre még igazi energiatalnak tekintik a Bombát. "Kézhez kaptuk az NFH tájékoztatását, ennek kapcsán megvizsgáljuk, hogy az érintett termék(ek) áruházi kommunikációja igényel-e változtatást" - mondja Varró Balázs kommunikációs igazgató. Az Auchan nem tudott azonnal válaszolni a kérdésre, tapasztalataink szerint üzleteikben az NFH kérése teljesül is, meg nem is: a Bomba termékek külön, de az energiatalok közvetlen szomszédságában vannak a polcokon.

Felhívás egy budapesti élelmiszerboltban

Fotó: Magócsi Márton [origo]

A magyar energiatal-piac két vezető szereplője a Hell Energy Kft. és a Bomba Energy Drink Kft., e két cég nagyjából lefedi a teljes hazai forgalmat, vagyis a mintegy 160 millió eladott doboz 45 százalékát. Az egykor piacvezető Red Bull visszaszorulóban van, e három cég mögött pedig sok kisebb osztozódik a maradékon.

A Hell és a Bomba az elmúlt években egyre durvább hangnemű vitába került egymással. A Bomba támadta azt, hogy a Hell több nagy értékű pályázaton is nyerni tudott, a Hell pedig éppen a koffeintartalom csökkentése miatt kritizálta a versenytársát. A Hell magyar, a Bomba pedig osztrák hátterű vállalkozás. (A Hell mögött álló Barabás-testvérekről itt olvashatja cikkünket.)

Az NFH a vizsgálat eredményétől függően már nem csak javasolhatja majd, hanem meg is tilthatja a jogsértőnek tartott állapotot, és bírságot szabhat ki. Ha a felek a bíróságon kötnek ki, várhatóan azt kell majd eldönteni, hogy egy adózási jogszabály meghatározhat-e egy élelmiszer-kategóriát.

<http://vallalkozoi.negyed.hu/vnegyed/20130530-a-nemzeti-fogyasztovedelmi-hatosag-levetetne-az-energiatalos-polcokrol-a-bombat-es-rairatna-hogy.html>

(Origo, 2013. június 5., szerda)

A nagy átverés – Aranymutyi

A Hír Televízió Panaszkönyv című műsora kiderítette, hogy a vállalkozás több százmillió forintot szedett be ügyfeleitől. Csak pénzt vettek át, aranyat az esetek túlnyomó többségében nem szolgáltatottak. A Hír Televízió oknyomozó műsorának egy olyan férfi adott interjút, akit több mint hat és fél millió forinttal rövidítettek meg. A cég ügyében a BRFK csalás miatt nyomoz, egyelőre ismeretlen tettes ellen. A vállalkozást a Hír TV fogyasztóvédelmi műsorának stábjába is felkereste.

<http://mno.hu/ahirtvhirei/a-nagy-atveres-aranymutyi-1165198>

(Mno.hu, 2013. június 5., szerda)

Sürgeti az idő a könyveseket

Teljes a szakmai támogatottsága a kötött könyvár régóta tervezett bevezetésének - a jogszabály a szakma reményei szerint ősszel kerülhet a parlament elé -, ám a Gazdasági Versenyhivatal egy döntésével megelőzheti a törvény elfogadását. A hivatal 2009 óta vizsgálódik és előzetes álláspontja szerint megtiltja a legnagyobb terjesztőknek, hogy olyan szerződéseket kössenek, amelyben a kiadók a könyv fogyasztói árát meghatározzák, mivel ez korlátozza a versenyt. Holott a könyvesek abban reménykednek, hogy az egy évig rögzített ár megakadályozná a kereskedelmi láncokat a gyorsan fogyó sikerkönyvek dömpingáron való értékesítésében, valamint segítené a könyvkínálat sokoldalúságának megőrzését és a kis könyvesboltok túlélését. A ma kezdődő ünnepi könyvhét költségvetése 30-40 millió forint, amelynek finanszírozása még nem megoldott. Az idei első öt hónap jól sikerült a Lira Könyv Zrt.-nél, ezzel együtt nem gondolkodnak új boltok nyitásán.

Teljes a szakmai támogatottsága a kötött könyvár bevezetésének, de a GVH egy döntésével megelőzheti a törvény elfogadását. Az egy évig rögzített ár a kereskedelmi láncokat abban akadályozná, hogy dömpingáron értékesítsék a gyorsan fogyó sikerkönyveket.

Ismét nekifut a kötött könyvár bevezetésének és elfogadtatásának a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése (MKKE). A törvénytervezetet a korábbi kulturális államtitkár, L. Simon László is támogatta, most utódját, Halász Jánost kell meggyőzni, hogy a parlament második féléves munkarendjébe kerüljön be a jogszabály tárgyalása. A fix ár bevezetésében ezúttal széles körű szakmai egyetértés van – tudtuk meg Zentai Péter Lászlótól, az MKKE igazgatójától. A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) azonban a piaci verseny korlátozására hivatkozva megakadályozhatja a törvény elfogadását.

Az Európa több országában elterjedt gyakorlat szerint az újonnan megjelenő könyvek árát egy meghatározott ideig nem lehet megváltoztatni a kiadó jóváhagyása nélkül, Magyarországon a német példa alapján 365 napig rögzítenék a kiadványok árát. A kötött ár fő célja, hogy gátat szabjon a nagy tőkeerővel működő kereskedelmi láncoknak, hipermarketeknek, hogy kiszivattyúzzák a gyorsan fogyó sikerkönyveket a kisebb könyvesboltokból és dömpingáron értékesítsék azokat, ezáltal nehéz helyzetbe hozzák, ellehetetlenítsék az árversenyt nem bíró kereskedőket. A fix ár biztosíthatja a könyvkínálat sokoldalúságát, azon minőségi könyvek kiadását is, amelyek kevés példányban jelenhetnek meg, továbbá lehetővé teszi, hogy a kiadók nem rentábilis könyveket is meg tudjanak jelentetni – érvel az MKKE. Emellett biztosíthatja az egész országot behálózó, többségében kis könyvesboltok versenyképességének megőrzését is – olvasható a tervezetben. A fix ár bevezetésével a szerzők díjazása is kedvezőbb lehet, keresztfinanszírozást biztosíthat a sikerkönyvek és az értékes, ám lassan fogyó kiadványok közt, valamint egyszerűsödhet a kiadók és terjesztők közti elszámolás is – mondta lapunknak Bódis Béla, a Kossuth Kiadó Zrt. gazdasági igazgatója.

A GVH azonban egy döntésével előzheti a törvény őszi elfogadását, ugyanis az előzetes hírek szerint hamarosan lezárulhat egy 2009-ben indított eljárása, amelyet a négy legnagyobb könyvterjesztő ellen folytat. A versenyhivatal a Pécsi Direkt Kft., a Lira Könyv Zrt., a Libri Zrt. és a Shopline/Bookline Nyrt. ellen indított vizsgálatot a 2004–2009-es időszakban a továbbadási árak szerződéses rögzítése tárgyában, és fokozatosan kiterjesztette az érintettek körét a meghatározó terjesztőkre és kiadókra, összesen 37 cégre. Ez a vizsgálat zárul most, és a közzétett előzetes álláspont szerint megtiltja a legnagyobb terjesztőknek, hogy olyan szerződéseket kössenek, amelyben a kiadók a könyv fogyasztói árát meghatározzák, mert ez korlátozza a versenyt – olvasható Bódis blogbejegyzésében. Így az olyan kikötések, hogy a kiadó ezt az árat más versenytárs felé nem változtathatja meg vagy időben korlátozza, szintén tisztességtelen piaci magatartásnak minősül.

A kiadó eladásiár-meghatározása a működő bizományi rendszernek alapeleme. Emiatt a szerződések az árrésről szólnak, hiszen az ár nem megállapodás kérdése kiadó és terjesztő között. Nem tudom elképzelni az egyedi, szerződésenként eltérő átadási áras bizományi értékesítési rendszert – írta Bódis. A fix értékesítéses forma egyedi átadási árnál viszont szerinte működőképes. Ha a kiadó jó könyvet ad ki, versenyeztetheti a terjesztőket, az már nem az ő dolga, hogy az átadott könyvek a terjesztő raktárában, a boltjában vagy a vevőnél kötnek ki.

A törvénytervezet szerint egy könyv fogyasztói árát a kiadó vagy az importőr határozná meg, attól eltérni az engedélyük nélkül nem lehet, a kötöttség a megjelenéstől számított 365 napig tart. Kivételek lennének: ilyen az online értékesítés, itt a kereskedő legfeljebb 15 százalékos, egyéb törzsvásárlói, klubtagsági engedményekkel együtt pedig 20 százalékos kedvezményt adhat. A kiadók és kereskedők könyvfesztiválokon, könyvbemutatókon, valamint a könyvtulványos vagy kuponos értékesítés keretében is adhatnak 10 százalékos kedvezményt.

(Napi Gazdaság, 2013. június 6., csütörtök, 1+4+5. oldal)

Nem minden egészséges, ami Norbi Update?

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) eljárást indított a Norbi Update International Kft.-vel szemben a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt. A cég a Norbi Update termékek népszerűsítése során olyan állításokat tett közzé a termék egészségre ható tulajdonságára, illetőleg betegségmegelőzésre vonatkozóan, amelyek valószínűsíthetően nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, megtevésztők a termék összetételével kapcsolatban, továbbá valószínűleg nem kellően megalapozottan tüntetnek fel piacelsőségi állítást – olvasható a GVH honlapján. E magatartásával valószínűsíthetően megsértette az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről, valamint a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény rendelkezéseit. A versenyfelügyeleti eljárás megindítása nem jelenti annak kimondását, hogy a vállalkozás a jogsértést elkövette.

(Napi Gazdaság, 2013. június 6., csütörtök, 3. oldal)

Nászinduló

Ringier–Axel fúzió

A két lapkiadó magabiztos az egyesülést illetően, ennek jegyében már az elbocsátások is elkezdődtek – tudta meg a Figyelő. Az érintett cégek összességében jó évet zártak tavaly.

Nagy erővel folyik a Ringier és az Axel Springer magyarországi leányvállalatainak átvilágítása, miután a két médiacég 2010-es közép-európai szintű egyesülése után újra nekifut a fúzióknak a magyar piacon. Emlékezetes, a 2010-es körből azért maradtak ki a magyar cégek, mert a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) 2011-ben megvétózta az összeolvadást. Információink szerint a két kiadó egy percre sem tett le azon tervéről, hogy a kelet-európai fúzió végére jár, s Szlovákia, Lengyelország, Csehország és Szerbia után Magyarországon is létrehozza közös cégét. A magyaron kívül egyébként még Romániában nem valósult meg az egyesülés, de úgy tudjuk, ott nem versenyjogi aggályok merültek fel, sokkal inkább a két társaság nem tartotta elég értékesnek a másikat a közös üzlethez.

A világ számos országában jelen lévő svájci székhelyű Ringier AG és a németországi Axel Springer AG 2010-ben döntött kelet-európai tevékenysége összevonásáról. A Ringier Axel Springer néven létrejött új vállalatban mindkét névadónak 50-50 százaléka van. Az Axel Springer lengyel, cseh és magyar leánycégeit adta volna a közösbe, míg a Ringier a szerb, a szlovák, a cseh és a magyar érdekeltségeit. A Magyarországin kívül a többi érintett ország versenyhivatala megadta az engedélyt az ügyletre, s ezzel az új vállalat több mint 100 nyomtatott kiadvány és 70 online termék felett rendelkezik.

Az összeolvadással a közös cég Kelet-Közép-Európában az egyik vezető médiavállalkozás lett. A fúzió után minden érintett országban akvizíciókra is sor került. A Ringier közép-európai cégei 274 millió svájci frankos forgalmat könyvelhettek el 2011-ben. Ez a magyar és a román leányvállalat, valamint az Axel Springerrel közös cég forgalmának 50 százalékából tevődik össze. Ugyanebben az évben az Axel Springer Media 332 millió svájci frank bevétellel zárt.

A magyar médiatanács érvelése szerint az itteni „fúzió egyértelműen és jelentősen veszélyeztetné a sokszínű tájékozódás jogának érvényesülését” Magyarországon. Úgy tudjuk, leginkább a Blikk nagysága az, ami miatt meghiúsult az ötlet, a bulvárlap a maga 150 ezer eladott példányszámával olyan jelentős szereplő, hogy vele más napilap nem állhat egy cégben. Egy új tőkebefektető felbukkanásával változik a helyzet: a Vienna Capital Partners (VCP) jelezte, a két médiavállalat egyes elemeit felvásárolná, ezzel áthidalva a versenyjogi akadályokat.

A bécsi VCP (alapítójáról lásd a keretes cikket) nem ismeretlen a magyar piacon és a Ringier vezetősége előtt sem. A társaságnak jelenleg 24,2 százalékos tulajdonrésze van az FHB Jelzálogbankban, és feltételezhető, hogy a nemrégiben bejelentett 30 milliárd forintos tőkejuttatás mögött is ők állnak. A Ringier-vel korábban Szerbiában voltak kapcsolatban: egy ottani napilapban, a Blicben volt tulajdonrészük.

Sokáig egyébként úgy tűnt, fúzióval vagy a nélkül a Ringier megválna a Népszabadságban birtokolt 67,7 százalékos részesedésétől. A tárgyalássorozat azonban végül sikertelenül zárult. A mostani nekifutásban egy dolog biztos: a Ringier és az Axel Springer eltökélt a magyarországi egyesülés létrejöttében, de „aki kész forgatókönyvekről beszél, nem mond igazat” – fogalmazott egyik informátorunk.

Sejthető, hogy a VCP megjelenésével – az osztozkodás után – két cég jön létre, az egyikben a Ringier–Axel Springer által megtartandó portfólióelemek kapnának helyet, míg a másikban az eladandók, és az utóbbit venné meg a kockázatitőke-társaság. A befektető nagy valószínűséggel nem az utolsó vevő, csak egy közbülső szereplő, s a valódi személye csak később derül ki. Igaz, a Figyelőnek egy szakmabéli azt sem zárta ki, hogy ideig-óráig maga a VCP száll be a médiabizniszbe.

A legérdekesebb kérdés, mely lapjaitól lesz kénytelen megválni a két jelentős kiadó. Az egyik lehetséges verzió szerint a Népszabadság és az Axel Springer megyei lapjai kerülnek az eladandók listájára; de nem kizárt egy olyan felállás sem, amelyben két közel azonos értékű portfólió áll össze. Azzal mindenképp számolni kell, hogy anno az NMHH a két cég túl nagy méretét kifogásolta.

Lehet, hogy nem tudják még, mely lapoktól válnak meg, a fúzió létrejöttében ugyanakkor elég magabiztosak a felek, olyannyira, hogy elkezdődött az egyes pozíciók létszámának racionalizálása; így információink szerint már megváltak a Ringier jogi és HR-igazgatójától, s több pozícióban történtek elbocsátások. A Népszabadság helyzetéről pedig sokat elmond, hogy lassan két éve nincs kinevezett, csak megbízott főszerkesztője. A két kiadó egyébként tavaly jó évet zárt: a Ringier mind az árbevételét, mind a nyereségét növelni tudta, míg az Axel Springer két cégének ugyan mintegy 10 százalékkal visszaesett a forgalma, de sokkal eredményesebben gazdálkodott, mint egy esztendővel korábban.

HERMANN IRÉN

(Figyelő, 2013. június 6., 46-47. oldal)

Hiányos tájékoztatás, hangyányi betű, zavaró háttér

Rendszeresen ellenőrzik a termékeken feltüntetett feliratokat - Csak jövő decembertől lesz kötelező az uniós rendelet

Bár a gyártók többsége igyekszik megfelelni a hamarosan életbe lépő uniós előírásoknak, még mindig sok olyan terméket találni a boltokban, amelynek vásárlói tájékoztatója olyan apró betűvel íródott, hogy még ép látásúak sem képesek elolvasni. Az is előfordul, hogy hiányos a tájékoztató vagy magyar szöveg nem is található a terméken, illetve a pótcímke felirata elmosódik. A Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állat-egészségügyi Igazgatóságával közös razzsiánkon több olyan terméket is találtunk, amelyek fennakadtak a rostán.

Az élelmiszerek jelöléséről szóló 2004-es minisztériumi rendelet tartalmazza a termékek jelölésére vonatkozó általános előírásokat. A jogszabály nem szabja meg a jelölésen feltüntetett információk betűméretét, ám előírja, hogy a jelöléseknek feltűnő helyen, jól láthatónak, könnyen érthetőnek, tisztán olvashatónak és letörölhetetlennek kell lennie, továbbá a jelöléseket nem szabad elrejtetni, elfedni, más írásos vagy képi anyaggal megszakítani. A betűméretre csupán az előre csomagolt termékek névleges mennyiségére vonatkozó szabályok megállapításáról és azok ellenőrzési módszereiről szóló 2008-as minisztériumi rendelet tartalmaz minimális követelményt.

A már jelenleg is hatályban lévő, ám csak 2014. december 13-tól kötelező, a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló uniós rendelet viszont fel fogja váltani a magyar jogszabályt, amely már tartalmazza a betűméretre, valamint a jelölés olvashatóságára vonatkozó követelményeket is. A jogszabály a betűméreten túl meghatározza a betűközt, a sorközt, a betűvonal-vastagságot, a betűszínt, a betűtípust, a betűk szélességének és magasságának arányát, az anyag felületét, valamint a betűk és a háttér közötti kontrasztot is.

A megyei kormányhivatalok élelmiszerlánc-biztonsági és állat-egészségügyi igazgatóságai és járási hivatalai rendszeresen, előírt tervek szerint, szűrőpróbaszerűen ellenőrzik az élelmiszerek tulajdonságait, így jelölésüket is. Egy ilyen ellenőrzésen kísértük el Kusnyarik Istvánt és Telek Anitát, a Pest Megyei Kormányhivatal élelmiszer-biztonsági felügyelőit, Angyalföld két élelmiszerüzletének polckészletét véve górcső alá.

Elmosódó pótcímke

A mintavétel bonyolult folyamat, amely az említett uniós eljárási menetére támaszkodik: sok ezer emberrel készítették tesztet, melyikük tudja elolvasni a különböző betűméreteket. Az eredmény alapján határozták meg az 1,2 milliméteres (ha a csomagolás vagy tárolóedény legnagyobb felülete kisebb mint 80 négyzet centiméter, 0,9 mm) kötelező betűméretet.

Kusnyarik István elmondja: sokszor előfordul, hogy a pótcímken (amelyet akkor ragasztanak a termékre, ha gyárilag nincs rajta magyar nyelvű jelölés) elmosódik a felirat. Találkoznak olyan esetekkel is, amikor a fogyaszthatósági határidőt vagy a minőségmegőrzési idő lejártát jelző dátum hiányzik, vagy csak a lejárati esztendeje van feltüntetve. Néha előfordult, mondja, hogy a termékeken egyáltalán nincs magyar felirat.

A polcok kínálatát vizslatva megállapíthatjuk, hogy a nagy gyártók láthatóan, jól elkülönítve és olvashatóan, nagy betűkkel jelölik a termékinformációkat. Találtunk egy cukorkát, amelynek csomagolásán csak nagyon nehezen bukkanunk rá a magyar nyelvű tájékoztatóra - ez azonban nem hibapont, még ha az aprócska betűtengerben percekig bogarászunk is a termékfelírást nyomozva.

Mintát vesz az ellenőr

Ráakadtunk olyan édességre, amelynek átlátszó csomagolásán szinte kivehetetlen a felirat - ám még ez is átmegy a jogszabályi rostán. A mellette talált, Kinder tojásra hasonlító édesség azonban nem: kör alakban haladó és méreten aluli betűtípusa gyűrött csomagoláson zsúfolódik, ezért ebből a termékből mintát vesz az ellenőr. Úgy tűnik, az édes darabáru kritikus termékkör: egy polccal odébb egy török csokoládén egyáltalán nem leltünk magyar feliratot.

Egy másik élelmiszerüzletben újabb problémára találtunk példát: egy cukorkával keverhető tejkészítmény csomagolásának egy részén ugyanis árnyékolással tüntették fel a termékleírást, ami már-már olvashatatlanná teszi a tájékoztatót. A bolt a felügyelő figyelmeztetését követően saját hatáskörben úgy döntött, raktározza a terméket, míg Kusnyarik István a másik üzletben talált édesipari darabárukat szedeti le, és a helyszínen felvett jegyzőkönyvben megtiltotta a termékek forgalmazását; később elmondta, eljárást indít a levett termékek első magyarországi forgalmazója ellen.

Ha az ellenőrök egyes termékek esetében aggályosnak tartják a betűméretet, elmosódottnak a feliratot, vagy olyanra bukkannak, amelyen hiányzik a magyar nyelvű tájékoztatás, jegyzőkönyvet vesznek fel. A procedúra itt kezdődik, később az igazgatóság munkatársaival egyeztetve hoznak döntést arról, hogy a vizsgált termékek jelölése megfelel-e a jogszabályoknak, vagyis a terméket el kell-e távolítani a polcokról, vagy maradhat a kínálatban, leszedetik-e a készletet a polcokról és raktározatják a vizsgálat befejeztéig.

Ha a hatóság emberei nem megfelelő jelölésűnek találnak egy terméket, akkor a következő szankciókat tehetik meg: kisebb jelölési hiba esetén figyelmeztetésben részesítik a jelölésért felelős vállalkozót, és kötelezik a hiba kijavítására, súlyosabb jelölési hiba esetén élelmiszer-ellenőrzési bírságot szabnak ki. Legtöbbször elégséges a figyelmeztetés, leginkább abban az esetben, ha kis mennyiséget találnak.

Ötmilliárd is lehet a bírság

Amennyiben allergén anyag nincs feltüntetve az összetevők között, illetve az alkotóelemek egészében hiányoznak, vagy magyar felirat nélkül hozzák forgalomba a terméket, a bírság sem marad el, ennek mértéke 15 ezertől akár ötmilliárd forintig terjedhet a hatályos jogszabályok szerint. Kusnyarik István egy alkalommal egy török gumicukorkán csak nyolcszoros nagyításban tudta elolvasni a magyar tájékoztatót, amiért természetesen járt a büntetés.

A bírságok kiszabásáról az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008-ban hozott törvény rendelkezik. A bírságok kiszámítását az élelmiszerlánc felügyeletével összefüggő kormányrendelet határozza meg, így a jelölési előírásoknak nem megfelelő termék esetén mekkora - a vállalkozás bevételeitől függően - a kiszabható minimális bírság összege, valamint súlyosbító körülmény fennállása esetén előírja az alapösszeg szorzókkal való megnövelését, így a bírságok összege ügynként eltérő.

(Magyar Nemzet, 2013. június 7., péntek, 4. oldal)

Már októbertől teljesen felszámolhatják a PSZÁF-ot

Az MNB látja el a jövőben a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (PSZÁF) tevékenységét - írja a Napi Gazdaság. A lap értesülései szerint az erről szóló kormányhatározat a PSZÁF jogutód nélküli megszüntetését írja elő, a jegybank pedig megkapja a felügyeleti és fogyasztóvédelmi feladatokat.

Az MNB által május elején kiadott vitaanyagában a jegybank és a PSZÁF összevonása mellett érvel, ebben a tanulmányban még a 2014 eleji összeolvadásról esik szó. A lap több forrásból is úgy értesült, hogy az integrációra már 2013. október elsejével sor kerül. AZ MNB a felügyelet összes

jogkörét átvénné, vagyis a prudenciális felügyeleti feladatok mellett a fogyasztóvédelmi tevékenység is a jegybankhoz kerül.

A kormányzat valószínűleg nem Szász Károlyt nevezi ki a felügyeleti terület vezetésére, de még nem ismert, hogy ki lesz az utódja, és hogy a kinevezéssel alelnöki poszt is jár-e majd a jegybankban. A lap szerint nem kizárt, hogy Szász Károly valamilyen pozícióban az új rendszerben is helyet kapjon.

Jogi szakértők szerint a jogutód nélküli megszüntetés miatt egy teljesen új szervezet felállítása egyszerűbb lenne, de a folyó ügyek és jogorvoslatok szempontjából egy ilyen lépés aggályos lenne. Az összeolvasásra és a feladatok kijelölésére jó alkalmat adhat, hogy a kormány már a tavaszi ülészak alatt változtatásokat tervez a jegybanktörvényben.

http://www.portfolio.hu/vallalatok/penzugy/mar_oktobertol_teljesen_felszamolhatjak_a_pszaf-ot.184880.html

(Portfólió.hu, 2013. június 6., csütörtök)

Határon átnyúló fogyasztóvédelem – szerb-magyar megállapodás + FOTÓK

Együttműködési megállapodást kötött a kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége és a Zentai Fogyasztói Központ. A rendezvényen átadták a "Consumer Friendly Trader" elismerést is, mellyel elsőként hazánkban a Ligetfürdő-t díjazták.

"A hazánkban lezajlott közigazgatási reform keretében egy központban vonták össze a területi közigazgatás 85-90%-át, ezáltal a fogyasztóknak nyújtott szolgáltatások olcsóbbá, gyorsabbá és jobbá váltak" – közölte Polner Eörs

A kormányhivatal főigazgatója elmondta, a fogyasztóvédelmi hatóság kiemelkedő munkát végez, s évek óta jó szakmai kapcsolatot ápolnak a szerbiai társhatósággal.

Csákiné Gyuris Krisztina, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság főigazgató-helyettese elmondta, z évek óta fennálló szakmai kapcsolatot emelik magasabb szintre, hogy szélesebb körre kiterjesztik a felek megállapodását. "Valamennyi aláíró félnek számtalan eszköz áll a rendelkezésére ahhoz, hogy a fogyasztóvédelem területén tegyen a fogyasztókért, illetve a vállalkozásokot segítse, hogy eligazodjon a jogszabályok útvesztőjében" – szögezte le. Hozzátette, a hatóság egyik célja, hogy a határon túli vállalkozókat segítsék abban, hogy a magyar piacra léphessenek. Az együttműködés így közös rendezvényeket is tartalmaz, továbbá tájékoztató kiadványokat is eljuttatnak a hatóságoknak.

"Az együttműködési megállapodás keretében a szerb fél a veszélyes termékekről is tájékoztatást fog majd adni, ezen a téren komoly segítséget tudunk számukra adni. Érdemes tudni, hogy az unión belül hazánk az első a veszélyes termékek forgalomból való kiszűrésében" – tette hozzá. Elhangzott, a határokon átnyúló fogyasztói panaszok kezelése is a most megkötött megállapodás részét képezi. Vida Verától, a Szerbiai Fogyasztók Központja elnökétől megtudtuk, már eddig is számos szakmai tapasztalatot gyűjtöttek, s kiemelten figyelnek a káros vagy épp veszélyes anyagok kiszűrésére. E téren várják a legtöbb segítséget a magyar féltől. A határon átívelő, egységes és tudatos fogyasztói magatartás kialakulását, hosszú távú fenntarthatóságát egyaránt szolgálja a most megkötött megállapodás.

Angol nyelvű fogyasztóbarát vállalkozás díjat kapott a Ligetfürdő

A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság által létrehozott "Consumer Friendly Trader" tanúsítványt hazánkban elsőként a Napfényfürdő Aquapolist üzemeltető vállalkozás érdemelte ki. Szabó Mihály, a Ligetfürdő Kft. ügyvezető igazgatója portalunknak elmondta, a hazai fürdők közül elsőként vehették át a Fogyasztóbarát Tanúsítványt

idén februárban, a mostani nemzetközi díjat ez előzte meg. A "Consumer Friendly Trader" azt jelzi, hogy mikén fogadják a vendégeket, és milyen módon foglalkoznak esetleges panaszaikkal. "A szolgáltatások egy sztenderd színvonalát egész esztendőben biztosítanunk kell a fürdőben, árgus szemekkel figyelik a vendégek is, hogy rend és tisztaság van-e, megfelelő-e a víz hőmérséklete, illetve működnek-e az élményelemek. Ha ezek rendben vannak, akkor várhatóan elégedetten

távozik a vendég. Mi ezeknek a kritériumoknak a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság szerint megfelelünk, garantálni tudjuk a megfelelő színvonalú szolgáltatásnyújtást. Ezen kívül a panaszkezelésünk is olyan paraméterek szerint történik, amelyek garantálják a vendég felé, hogy válaszolunk záros határidőn belül a panaszára" – részletezte Szabó Mihály. Az ügyvezető hangsúlyozta, mindez nem kizárólag a magyar vendégek panaszaival foglalkoznak, illetve a szomszédos országok fogyasztóvédelmi hatóságaival is jó kapcsolatot ápolnak. Hozzátette, igyekeznek minden felmerülő panaszt helyben kezelni, a cég munkatársai tréningen is részt vettek, hogy a panaszkezelés a lehető leggyorsabb legyen. Az elismerés átvételekor az igazgató elmondta, a hároméves napfényfürdő nagyon büszke erre a díjra, s minden kollégájának köszönetet mondott, akik hozzájárultak ahhoz, hogy újabb fogyasztóbarát elismeréssel gazdagodjon a Napfényfürdő Aquapolis.

<http://szegedma.hu/hir/szeged/2013/06/hataron-atnyulo-fogyasztovedelem-szerb-magyar-megallapodas-fotok.html>

(szegedma.hu, 2013. június 6., csütörtök)

Trafikcsúcs: egy asztalhoz ült a Continental és a multik

Az új dohánytermék-kiskereskedelmi rendszer bevezetése, "a törvények betartásának hangsúlyozása", illetve a szakmai egyeztetés és "az együttműködés hatékony megerősítése" volt a célja annak a mai kerekasztal-beszélgetésnek, amelyet a Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. hívott össze.

Az állami dohánykereskedelmi cég kiemelt célja jelenleg a július 1-i rendszerátállítás és indulás hatékony segítése, működtetése - fogalmazott a társaság közleménye.

Azt írták, emiatt hívtak össze kerekasztal-beszélgetést, amelyen a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, a NAV, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság, a Magyar Dohány Kiskereskedők Egyesülete és a dohányipari cégek között a BAT Pécsi Dohánygyár Kft., Continental Dohányipari Zrt., Imperial Tobacco Magyarország Kft., JTI Hungary Zrt., Philip Morris Magyarország Kft. és a Róna Dohányfeldolgozó Kft.

"A megjelentek egyetértettek a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló törvény szellemiségével, a rendszer zökkenőmentes 2013. július 1-jei felállításának fontosságával, a piac és a fogyasztók ellátásának biztosításával" - fogalmazott a közlemény.

Hozzátették, a "megjelentek fontos tényezőként kívánják figyelembe venni a fogyasztók érdekeinek és az ellátás biztonságának a lehető legnagyobb mértékű biztosítását". A Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. szerint "valamennyi hazai dohánypiaci szereplőnek fokozott figyelemmel kell lennie tevékenysége során az Fdvtv-ben megfogalmazott törvényi célok megvalósulására és a rendelkezések maradéktalan betartására".

A résztvevők a cég megfogalmazása szerint "tudatában vannak annak, hogy az újonnan létrejövő nemzeti dohányboltok működőképességének és jövedelmezőségének biztosítása kulcsfontosságú a dohánytermék-kiskereskedelmi rendszer és a magyarországi dohánypiac megfelelő, legális működése szempontjából".

Közös egyetértés volt a vállalat szerint az illegális kereskedelem témakörrel kapcsolatban is, "misperint a fogyasztókra, az államra, a dohánypiaci szereplőkre egyaránt súlyosan hátrányos következményeket eredményez, ezért a fekete-kereskedelem visszaszorítása a felek közös érdeke".

Gyulay Zsolt, az állami dohánytársaság vezérigazgatója azt mondta, hogy a továbbiakban rendszeres szakmai konzultációt kíván folytatni és minden erejével azon lesz, hogy egy összehangolt, hatékony rendszer kerüljön kialakításra a törvények szigorú betartása mellett.

Az egyeztetés végén a jelenlévők megállapodtak abban, hogy a Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt.-vel a közös együttműködésre vonatkozó szándéknyilatkozatot elfogadják és rövid időn belül aláírják azt.

http://hvg.hu/gazdasag/20130606_Trafikcsucs_megbeszelesre_hivtak_a_multik#rss

(HVG.hu, 2013. június 6., csütörtök)

FVA heti összeállítás